

A szívünk mélyén munkálkodó Isten

Beszélgetés Szénásy Anna szociális testvérrel

Az Új Ember kiadványok sorában a közelmúltban megjelent Szénásy Anna SSS nővér Lelkigyakorlat túl az ötvenen című könyve. A szerző 1980 óta tagja a Szociális Testvérek Társaságának. Elvégezte a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolát, majd teológiát, zeneterápiát, gyermekpszichoterápiát tanult, és Dobogókőn, az Ignáci Lelki-ségi Központ képzésén lelkivezetést. Vele beszélgettünk.

– Hogyan született meg Önben a gondolat, hogy lelkigyakorlatot tart ötven éven felülieknek, illetve könyvet ír erről a témáról?

– Személyes indíttatásból született ez a lelkigyakorlat. Ahogy idősödöm, tapasztalom az idő múlásának jeleit, s ezek egyre szaporodnak. Látássérült gyerekekkel és fiatalokkal végzett több évtizedes munkám után meglepett és váratlanul megviselt a nyugdíjba menetelem. Pedig készültem rá, negyven év munkaviszony után magam kértem a nyugdíjazásomat, mert egyre nagyobb szerepet kapott az életemben a lelkivezetés, lelki kísérés. Vágytam arra, hogy az időmet még jobban odaadhassam erre a szolgálatra. Mégis nehezen éltem meg, amikor megkaptam az első sms-t, hogy már nem munkabért, hanem nyugdíjat kapok, vagy amikor hivatalos dokumentumokon azt kellett foglalkozásomhoz írnom, hogy nyugdíjas. Fokozatosan tudatosult bennem: itt van ez az egész lételem átható, összetett életérzés az öregedéssel, a mulandósággal kapcsolatban, és egyfajta nyugtalanságot, ösztönzést érzek arra, hogy kezdjek valamit vele.

(Folytatás a 9. oldalon)

Foto: Merényi Zita

Újjáteremtett idő
Gérecz Imre OSB gondolatai advent kezdetére
4. oldal

Hívek és papok együttműködéséről
Országos lelkipásztori-teológiai napok
Esztergomban
5. oldal

Keressük azokat, akiket senki nem vesz észre!
Szent Márton-díjat kapott Áder János és Herczegh Anita
8. oldal

Zsuffa Tünde
Az Eg tartja a Földet folytatásáról
Wagner Nándor a Múcsarnokban
Volt egyszer egy NDK

Őszinte szívvel, teljes odaadással

Beöltözés, avatás és admisszió Győrben

November 19-én ünnepre hívott a Brenner János Hittudományi Főiskola és Papnevelő Intézet közössége. A növendékek a papságra való készülletükben egy-egy lépést megtéve megerősítettek elkötelezettségüket Isten népe szolgálatára, és a jelölteket bemutatták a hívek közösségének a győri Nagyboldogasszony-székesegyházban ünnepelt szentmisén.

Beöltözés, lektor- és akolitusavatás, admisszió – felvétel és bemutatás – a papságra való készüllet állomásai, lépések azon az úton, amellyel az Egyház kíséri a növendékeket, hogy egyre inkább alkalmassá váljanak Isten és az emberek szolgálatára. A szemináriumi tanulmányok éve egy-egy mérföldkövet jelentenek, így nyernek a jelöltek fokozatosan beavatást azokba a tisztségekbe és

szent szolgálatokba, amelyeket majd a papság során gyakorolniuk kell. Ezek az állomások kívánják elmélyíteni lelkükben a Krisztus iránti mind szorosabb elköteleződést.

(Folytatás a 3. oldalon)

Hol találom az Urat ebben a helyzetben?

A nehézségek közötti növekedésről beszélgettek a Sapientian

Növekedés nehézségek idején címmel tartottak kerekasztal-beszélgetést november 17-én, csütörtökön este a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán Papp Miklós görögkatolikus pap, az intézmény Erkölcssteológia Tanszékének vezetője, Somogyiné Petik Krisztina tanszékvezető pszichológus, valamint Kézdy Anikó, az intézmény docense, ugyancsak pszichológus részvételével.

A három előadó a teológia és a pszichológia oldaláról közelítette meg a kérdést: Hogyan állhatunk

helyt nehézségek idején? Bevezetesként Papp Miklós kiemelte, hogy amikor nehéz helyzetbe kerülünk, annak oka valóban lehet a bűn, a gonoszság, a sátán, de nem kell mindig az ördögöt keresnünk. Megtörtségünk mögött állhat egyszerűen teremtményi helyzetünk is.

A Jóisten teremtményei vagyunk, és ahogyan azt Sirák könyve írja: „Ő teremtette a kezdet kezdetén az embert, és a saját döntése hatalmába adta” (14,15). A Jóisten szeretné, ha nagykorúan járnánk a magunk útján.

(Folytatás a 8. oldalon)

A béke nem elvont fogalom

Beszélgetés Fabiny Tamás püspökkel

A Keresztény-Zsidó Tanács a Caritas in Veritate Bizottság közreműködésével tart konferenciát A háború és a béke a Bibliában címmel. Fabiny Tamás, az Északi Evangélikus Egyházkerület püspökét a konferencia témájáról kérdeztük, különös tekintettel a szomszédunkban zajló pusztító háborúra.

– Ferenc pápa egy évvel ezelőtt találkozott Budapesten a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa és a zsidó közösségek képviselőivel. Az egyházfő többek között azt mondta, hogy napjainkban a zsidók és a keresztények egymásban barátot és a testvért szeretnék látni. Ön hogyan látja a zsidó-keresztény kapcsolatokat?

– A zsidóságban az idősebb testvért látom. Ennek megfelelően a zsidó vallási közösségek és a keresztény egyházak kapcsolata testvéri kell, hogy legyen, hiszen hitük ugyanazon a Szentírásan alapul: a héber Biblia, amit mi, keresztények Ószó-

vségnak nevezünk, mindkét vallás hívei szerint a Teremtő Istenről tanúskodik. Közös hitünk szerint ő szeretettel fordul az ember és a teremtett világ felé, beavatkozik a történelembe, és ezáltal megismerteti magát velünk. Arról, hogy ez az isteni ki nyilatkoztatás hogyan történik, különbözik a hitünk: míg zsidó testvéreink várják a Messiás eljövését, mi őt a názáreti Jézusban ismerjük fel – abban a Jézusban, aki maga is zsidó volt, és akinek a héber Biblia volt a Szentírása.

(Folytatás a 11. oldalon)

Életünk legmélyebb vágya Isten felé irányít

Oktober 12-én a délelőtti általános kihallgatás keretében a Szentatya folytatta a megkülönböztetésről szóló katekézissorozatát. A megkülönböztetés elemei között most a vágyról elmélkedett. Ferenc pápa katekézisének fordítását itt olvashatják.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok!

Ezekben a katekézisekben a megkülönböztetés elemeit tekintjük át. Az ima és az önismeret után – vagyis az imádkozás és önmagunk megismerése után – ma egy másik nélkülözhetetlen „hozzávaló” szeretnék beszélni, ez pedig a vágy.

A megkülönböztetés ugyanis a keresés egyik formája, és a keresés mindig olyasmiből ered, ami hiányzik nekünk, de valamiképpen ismerjük, mert megérezzük.

Milyen ismeretről van szó? A lelki tanítók a „vágy” kifejezéssel utalnak rá, amely gyökerében a teljesség utáni vágyakozás, amely soha nem talál teljes beteljesülésre, és amely Isten bennünk való jelenlétének a jele. A vágy nem a pillanatnyi kedv, nem. Az olasz *desiderio* szó egy nagyon szép latin kifejezésből származik – ez érdekes –: *desidus*, szó szerint „a csillag hiánya”, a vágy a csillag hiánya, az élet útját irányító viszonyítási pont hiánya; szenvedésre, szükség-re utal, ugyanakkor feszültségre is a hiányzó jó elérése felé.

A vágy tehát iránytű ahhoz, hogy megértem, hol vagyok, és merre tartok, sőt, iránytű ahhoz, hogy megértem, vajon mozdulatlanul állok vagy haladok előre.

Aki sosem vágyakozik, az mozdulatlan ember, vélhetően beteg, szinte halott. Ez az iránytű mutatja, hogy haladok-e, vagy egyhelyben állok. És hogyan tudjuk ezt felismerni?

Gondoljunk csak bele: egy őszinte vágy képes mélyen megérinteni létünk akkordjait, ezért nem alszik ki a nehézségekkel vagy az akadályokkal szemben. Olyan ez, mint amikor szomjasak vagyunk: ha nem találunk innivalót, nem adjuk fel, sőt, a keresés egyre inkább leköti gondolatainkat és cselekedeteinket, míg végül szinte megszállottan bármilyen áldozatra hajlandók leszünk azért, hogy csillapítsuk szomjunkt. Az akadályok és kudarcok nem fojtják el a vágyat, nem, épp ellenkezőleg, még inkább élővé teszik azt bennünk.

A pillanatnyi kedvtől vagy érzelemtől eltérően a vágy el tart egy ideig, akár hosszú időn át is tart, és konkrét megvalósulásra irányul. Ha például egy fiatal ember orvos szeretne lenni, akkor olyan tanulmányi és munkaprogramba kell belevágnia, amely néhány évet leköt az életéből, következőképpen a fiatal embernek határokat kell szabnia, nemet kell mondania, elsősorban más tanulmányokra, de bizony kikapcsolódásokra és szórakozásokra is, különösen a sűrűbb és nehezebb tanulmányi időszakokban. Az a vágy azonban, hogy irányt adjon életének, és elérje ezt a célt – a példánkban: hogy orvos legyen –, lehetővé teszi számára, hogy legyőzze ezeket a nehézségeket. A vágy megerősít téged, bátorra tesz, és mindig előrevisz, mert el akarsz jutni oda: „Erre vágyom.”

Akkor lesz ugyanis szép és könnyebben megvalósítható

egy érték, ha vonzó. Ahogy valaki mondta: „Annál, hogy jók vagyunk, fontosabb, hogy vágyjunk jónak lenni.” Jónak lenni vonzó dolog, mindannyian szeretnénk jónak lenni, de vajon megvan-e bennünk a vágy, hogy jók legyünk?

Feltűnő lehet számunkra, hogy Jézus, mielőtt csodát tesz, gyakran megkérdezi az illetőt a vágyáról: „Akarsz-e meggyógyulni?”

Néha ez a kérdés nem tűnik helyénvalónak, hiszen látjuk az illetőt, hogy beteg! Például amikor a Beteszda-fürdőnél találkozik a bennával, aki már hosszú évek óta ott volt, és sosem tudott a megfelelő pillanatban bejutni a vízbe. Jézus megkérdezi tőle: „Akarsz-e meggyógyulni?” (Jn 5,6). Hogyhogya? Valóban, a benna válasza egy sor furcsa ellenállásról árulkodik a gyógyulással szemben, melyek nem csak őt érintik. Jézus kérdése felhívás volt arra, hogy teremtsen világosságot a szívében, hogy befogadjon egy lehetséges minőségi ugrást: hogy ne gondoljon többé magára és saját életére úgy, mint egy „bénára”, akit mások cipélnék. De a férfi a fekvőhe-

lyén nem tűnik túlságosan meggyőződöttnek. Az Úrral folytatott párbeszéd által megtanuljuk megérteni, mit is akarunk valójában az életünk-től. Ez a benna az ember tipikus példája: „Igen, igen, akarom, akarom, de nem akarom, nem akarom, nem teszek semmit.” A tenni akarás illúzióvá válik, és az ember nem teszi meg a szükséges lépést. Azok az emberek, akik akarnak, és mégsem akarnak. Csúnya dolog. És ez a beteg harmincnégy éve ott van, de folytonos panaszkodással: „Tudod, Uram, amikor a víz megmozdul – ez a csoda pillanata –, tudod, jön valaki, aki erősebb nálam, belép, és én későn érkezem”, panaszkodik és panaszkodik! De vigyázzatok, a panaszkodás mérge, mérge a léleknek, mérge az életnek, mert nem növeli bennetek a továbblépés vágyát. Vigyázzatok a panaszokkal! Amikor panaszkodnak a családban, panaszkodnak a házastársak, panaszkodnak egymásra, a gyerekek az apára, vagy a pópák a püspökre, vagy a püspökök annyi mindenre... Nem, ha panaszkodáson kapjátok magatokat, vigyázzatok,

ez szinte bűn, mert nem engedni növekedni a vágyat.

Gyakran éppen a vágy képezi a különbséget egy sikeres, koherens, tartós projekt és az ezernyi fellángolás és jó szándék között, amelyekkel, ahogy mondani szokták, „a pokolba vezető út ki van kövezve”: „Igen, szeretném, szeretném, szeretném...”, de nem teszel semmit érte. A kor, amelyben élünk, úgy tűnik, a legnagyobb választási szabadságnak kedvez, ugyanakkor elsorvasztja a vágyat – folytonosan melegegettséget keresel –, ami többnyire a pillanatnyi kedvre korlátozódik. Vigyázzunk kell, nehogy elsorvasztjuk a bennünk élő vágyat!

Ezernyi javaslat, projekt, lehetőség bombáz bennünket, amelyek elvonják a figyelmünket, és nem hagyják, hogy higgadtan felmérjük, mit is akarunk valójában.

Oly sokszor találkozunk emberekkel – gondoljunk például a fiatalokra –, akik a mobiltelefonjukkal a kezükben keresgélnek, nézelődnek... „De megállsz-e gondolkodni?” – „Nem.” Mindig kifelé, a másira figyelünk. A vágy így nem tud növekedni, a pilla-

natnak élsz, pillanatnyi melegegettséget keresel, és a vágy nem növekszik.

Sokan szenvednek, mert nem tudják, mit akarnak az életüktől; vélhetően sosem léptek kapcsolatba legmélyebb vágyukkal. Sosem ismerték meg. „Mit akarsz az életedtől?” – „Nem tudom.” Ezért fennáll a veszélye annak, hogy az ember különféle próbálkozások és szükségmegoldások között éli le életét, sosem jut sehová, és értékes lehetőségeket veszít el. És így néhány változtatást, bár elméletileg akarnánk, amikor a lehetőség kínálkozik, sosem hajtunk végre, mert hiányzik belőlünk az az erős vágy, hogy valamit végbevigyünk.

Ha az Úr ma bármelyikünknek feltenné azt a kérdést, amelyet a jerikói vaknak feltett: „Mit akarsz, mit tegyek veled?” (Mk 10,51) – gondoljuk arra, hogy az Úr ma mindannyiunktól ezt kérdezi: „Mit akarsz, mit tegyek veled?” – mit válaszolnánk? Talán azt kérhetnénk végre, hogy segítsen megismerni legmélyebb vágyunkat, melyet maga Isten helyezett a szívünkbe: „Uram, add, hogy megismerjem vágyaimat, add, hogy nagy vágyak embere legyek!” – talán az Úr ad erőt a megvalósításhoz. Ez hatalmas kegyelem, az összes többi kegyelem alapja: megengedni az Úrnak, hogy csodákat tegyen velünk, ahogy az evangéliumban is olvasható: „Add meg és növelj bennünk a vágyat, Uram!”

Mert neki is van egy nagy vágya velünk kapcsolatban: hogy részesítsen bennünket életének teljességében. Köszönöm!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican.va

Közös lelkigyakorlaton vettek részt a magyar püspökök

A magyar püspökök szokásos lelkigyakorlatát november 14. és 18. között tartották Leányfalun, a Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban. Idén összesen harmincnégyen voltak jelen a magyarországi és határon túli egyházmegyékből. A lelkigyakorlatot Bakos Rafael karmelita szerzetes vezette.

A főpásztorok ezen alkalommal is imádkoztak Jézus Krisztushoz Európa és a világ békéjéért. Hívták keresztény testvéreiket és minden jóakarátú embert, hogy együtt kérjék Szűz Mária, a Béke Királynője közbenjárását az egyetértés és a békesség ajándékáért.

Forrás és fotó: MKPK Sajtóosztálya

TÖLTSEK EGYÜTT AZ ÚJ ÉVET A RÉGI ÁRON!

Az Új Ember hetilap jövő évre szóló éves előfizetése 2022. december 31-ig akciósan (idei áron) csak 16200 forint!

Az egyéni előfizetés részleteiről bővebb tájékoztatás kapható e-mailen: terjesztes@ujember.hu és telefonon: +36 1 235-0484, +36 1 633-3132

Új Ember

Adoremus

Őszinte szívvel, teljes odaadással

Beöltözés, avatás és admisszió Győrben

(Folytatás az 1. oldalról)

A Győri Egyházmegyében együtt ünneplik az elköteleződés ezen lépcsőfokait a székesegyházat zsúfolásig megtöltő hívek jelenlétében. A Győri és a Szombathelyi Egyházmegye papjai, a szeminárium előjárói és tanárai, családtagok, rokonok, barátok, a kibocsátó egyházközségek papjai vettek részt szeretteik életének e jeles alkalmán.

A szentmise szónoka és főcelebránsa Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke volt, koncelebrált Reisner Ferenc, a Brenner János Hittudományi Főiskola és Papnevelő Intézet rektora, Császár István, a Szombathelyi Egyházmegye általános püspöki helynöke.

Hosszú a bevonuló menet. Kitűnnek a hófehér inget és fekete öltönyt viselők, ők a beöltözés előtt álló másodéves jelöltek. A fópásztort a diakónusok kísérik. Idén heten állnak papszentelés előtt.

„A ti ünnepetek és az egész egyházmegye, az egész Egyház ünnepe a mai nap, amikor értetek, növendékekért imádkozunk, és arra kérjük Istent, küldjön új jelölteket” – köszöntötte Veres András az egybegyűlteket. Megáldotta a vizet, majd végigjárva a templomot, meghintette a híveket.

Az evangélium elhangzását követően Reisner Ferenc rektor név szerint szólította sorban a lektori, az akolitusi szolgálatra jelentkezőket, majd a befogadásukat kérő növendékeket és végül a beöltözésre várókat, bemutatva őket a hívek közösségének.

Veres András szentbeszédében az ember nevelődésének, növekedésének útját állította a középpontba. Ennek mérföldkövei azok a szabad döntések, amelyek az ember elköteleződését jelzik. Isten hívása felébreszti a vágyat az ember lelkében, ebből születik az elhatározás Isten követségére. Az első lépés a szemináriumba való beöltözés. Ilyenkor a vágy hajítja az embert, de nem szabad sűrgetni az előrehaladást, fontosak a fokozatok. Nem pusztán a tanulmányokban tett előrelépéseket kell kívánni, lelki növekedésre van szükség, hogy a vágy hozza elhatározást személyes istenkapcsolat kiépítése kövesse. E nélkül nem lehet vállalkozni a papi szolgálatra – figyelmeztetett a fópásztor. Segítséget nyújtanak mindazok, akik a növendék mellett állnak, az előjárók, vezetők kapaszkodókat nyújtanak. Arra figyelmeztetnek, nem hihetjük, hogy magunkban elegek vagyunk, vannak elvárások Egyházunk részéről, amelyeknek meg kell felelnünk.

Továbbá minden segítség mellett, minden lépcsőfoknál szükség van a jelölt személyes döntésére, hogy a kezdeti hevílet után teljes elköteleződéssel és odaadással tudja szolgálni Krisztust a lelkek javára. „Folytassátok az imádásos életet, építsétek személyes kapcsolatokat Isten felé, hogy őszinte szívvel, szabadon és teljes odaadással és elköteleződéssel fogadjátok majd a szentelést. Az Egyház imádkozik értetek.”

A szentbeszédet az avatás szertartása követte. Sorban léptek Veres András elé a jelöltek. „Vedd a könyvek könyvét, a Szentírást, hirdesd hűségesen Isten igéjét, hogy egyre jobban élte válnon az emberi szavakban” – e szavak kísé-

tében fogadták a szeminárium harmadévesei – Fábán András (Szombathelyi Egyházmegye) és Kordoss Richárd (Győri Egyházmegye) – lektorra avatásukat.

„Az Eucharisztia csúcspont és forrás. Segítsétek a papság oltár körüli szolgálatát!” – szöveg a fópásztor az akolitus jelöltekhez, a negyedéves Bősze Gáborhoz (Győri Egyházmegye), Brunczvik Mátyáshoz (Kaposvári Egyházmegye), Graf Ákoshoz (Győri Egyházmegye), Kovács Gáborhoz (Győri Egyházmegye) és Olle Tamáshoz (Nagyszombati Főegyházmegye/SK/). A jelöltek térdre ereszkedve, kezüket az Eucharisztia ünneplésére előkészített kenyeret tartó pixisre téve fogadták az avatást.

Az ötödévesek az Egyház nyilvánossága előtt kifejezték elhatározásukat a teljes elköteleződésre. Ézsöl Krisztián és Horváth Csaba a Győri Egyházmegyébe, Járfás Ádám és Rákos József a Szombathelyi

magára öltötte a reverendát és a kollárét.

A másodéves Marton Balázs (Szombathelyi Egyházmegye), Míkó Gábor László (Kaposvári Egyházmegye), Szantner Tamás (Kaposvári

Egyházmegyébe, Pohnert Dávid a Kaposvári Egyházmegyébe nyert admissziót, s jelöltté váltak a diakónussá szentelésre.

Végül a beöltözés szertartása következett. Egyenként léptek a jelöltek a fópásztor elé. „Vesd le magadról a régi embert!” – felszólítás közben levették zakójukat és nyakendőjüket. „Öltöztessen új emberről” szavak elhangzása közben egy felsőbb éves növendék, az ún. beöltözési keresztapa segítségével a jelölt

Egyházmegyébe és Urbán Alex (Nyitrai Egyházmegye /SK/) ígéretet tettek a reverenda hívsége viselésére.

A szentmise befejezését követően Veres András arra kérte a sokaságot, hogy fogadják együtt a székesegyház előtti téren a hét új harang első megszólalását. Családtagok örömteli egymásra találása, baráti köszöntések közepette zendült fel először egy, majd kettő, végül mind a hét harang.

Trauttwein Éva

Fotó: Győri Egyházmegye

Kitartani a hitünk mellett

Centenáriumát ünnepelte az orosházi Jézus Szíve-templom

Az orosházi Jézus Szíve-plébánia 2021. november 19-én jubileumi évet hirdetett temploma centenáriuma készülve. Múltjuk őrzése és megismertetése, az épített és tárgyi örökség védelme, szépítése, a helyi hitéletet gazdagító elődök emlékének felidézése, a település közösségei életének erősítése – mindezzel Orosháza méltó módon emlékezett meg a jubileumról. November 19-én velük ünnepelt Kiss-Rigó László püspök is.

1922. november 19-én Brém Lőrinc kanonok, püspöki helynök szentelte fel Orosházán az új templomot, amely alig egy év alatt épült fel. A lakosságában növekedő, mintegy ötezer lelket számláló, hitéletében megerősödő Orosháza kinőtte korábbi, csupán háromszáz embert befogadni tudó templomát. Így már az első világháború kitörése előtt megszületett egy nagyobb templom építésének terve. De a háborús évek és a pénzühiány miatt szükség volt egy erős elhatározottságra ahhoz, hogy megvalósulhasson a szándék. A templom megépüléséhez jelentős részben járult hozzá Gróf Széchenyi Miklós váradai püspök adománya. Emellett a közadakozásnak is köszönhető volt a gyors kivitelezés. Az eltelt száz év folyamatos szépülést hozott a templom életében. A hívek adakozásán túl, támogatást kaptak az egyházmegyeétől, a városi önkormányzattól és a kormánytól is, így szobrokkal, festményekkel, üvegablakokkal tudták templomukat díszíteni az orosháziak – ad részletes képet a templom múltjáról és jelenéről a Tizenegy éves az orosházi Jézus Szíve-templom című könyvében Iványi László esperes, plébános.

A közösség egész hetes program-sorozattal ünnepelte meg a jubileumot. A nyitó misét a vértanú halált halt Györgypál Albertnek szentelték, aki káplánként szolgált Orosházán.

Györgypál Albertet 85 éve szentelték pappá, és 75 éve hunyt el a kínzások következtében a börtönben. Serfőző Levente oktatási helynök prédikációjában a mártír pap példaértékű életét méltatta: a Györgypál család a trianoni békediktátum következtében menekülni kényszerült a Nagybacska melletti Melencéról, ahol 1914-ben Albert megszületett. Később Békéscsabára költöztek, Albert pedig a szegedi szemináriumban készült fel a papságra. Mivel a békési részek akkor még a csonka váradai egyházmegyéhez tartoztak, Glattfelder Gyula csanádi püspök a váradai egyházmegye számára szentelte pappá őt 1937-ben. Györgypál Albert első állomáshelye Orosháza volt, ahol 1937 és 1942 között szolgált. Fő feladata a hitoktatás és az ifjúság nevelése volt. Egykori hittanosa még ma is emlékezik rá. Elmondásuk alapján Berci atya – mert hogy mindenki így hívta – olyan pap volt, aki mindig kedvesen és vidáman fordult az emberek felé. Innen került Váradra, ahol néhány hónapig szemináriumi prefektus lett, majd tábori lelkészként a II. világháború keleti frontján szolgált. Ezt követően visszatért Nagyváradra, ahol ifjúsági lelkész lett. A kommunista hatóságok – az Orszországról írott cikkei miatt – 1945-ben letartóztatták. Kilenc hónapon keresztül kínnozták a börtönben, majd megrom-

lott egészségi állapota miatt szabadon engedték. A kínzások következtében, hosszú, de türellemmel viselt szenvedések után 1947. július 19-én hajnalban halt meg a vincés nővérek által fenntartott Szent József Intézetben.

Serfőző Levente kiemelte: Györgypál Albert gondolkodásmódjában megelőzte korát, németül olvasta az 1930-es évek kiváló teológusait, ismerte és a hétköznapokban gyakorolta a liturgikus megújulás legaktuálisabb teológiai irodalmát. Különös figyelemmel élte meg a liturgiát, a szentmisét és a zsolozsmát, utóbbiról *A Dicséret áldozata* címmel könyvet is írt, melyet a Szent István Társulat adott ki 1941-ben.

Az évforduló tiszteletére készült el Györgypál Albert portréja. A festmény a kárpátaljai származású Levicki Lenke festőművész alkotása.

Az Orosházi Foltvarró Egyesület pedig hímzéssel és varrással örökítette meg a százéves templomot.

A jubileumi zárómise főcelebránsa és szónoka Kiss-Rigó László püspök volt.

A fópásztor szentbeszédében arra hívta fel a figyelmet, hogy a szentmise evangéliumában elhangzott történetben a templomot megtisztító Jézus-kép eltér a megszokottól. Hajlamosak vagyunk Jézusról úgy gondolkodni, mint aki mindig csak a békéről, szeretetről beszél, és sokszor bárgyú, naiv emberként gondolunk rá, ahogy a vallási giccsnek számító képeken ábrázolják. Ezzel szemben a történetben Jézus ostort ragad, és keményen, már-már erőszakosan tesz rendet a templomban. De nem arról van szó, hogy előntötte a düh, és válogatás nélkül mindenkit ütlegel. Nem, arányosan válaszítja meg az al-

kalmazott erőszakot. Fontos látnunk, hogy Jézus tudott kemény lenni, noha az ő fegyverei elsősorban lelki-szellemi természetűek voltak. Őt is támadták egész életében, nemcsak lelki-szellemi értelemben, hanem fizikai módon is. Ez a sors az osztályrésze mindazoknak, akik az ő útját járják. Ha egy közösség kitart a hite mellett, a szenvedés lesz az osztályrésze – fogalmazott a püspök.

Iványi László plébános köszöntőjében elmondta, Orosháza, mely korábban a Nagyváradai Római Katolikus Egyházmegyéhez tartozott, ma is gondosan ápolja Nagyváradal kapcsolatait, ezért öröm számukra, hogy júniusban Böcskei László Nagyváradai püspök, a most pedig Fodor József általános helynök és Pék Sándor esperes, a Nagybaldogasszony-székesegyház plébánosa látogatott Orosházára. Iványi László beszámolt az utóbbi évek templomszépítő munkálatairól. Ennek részét képezte az emléktár, melyben liturgikus eszközök mellett helyet kaptak az Orosházán szolgáló lelképásztorok személyes tárgyai. A plébánia számára kiemelten fontos a múlt emlékeinek őrzése: ezt jelzi az Iványi Lászlónak a centenárium tiszteletére megjelent templomtörténeti könyve és egy, ugyancsak erre az alkalomra készült kisfilm bemutatása. A felújítások közül kiemelte a templom körüli parkot, valamint a homlokzatot és a tornyot érintő rekonstrukciókat, amelyek a magyar kormány támogatásával valósultak meg.

Trauttwein Éva

Fotó: Eötvös József Katolikus Általános Iskola és Óvoda

A BIBLIA ÜZENETE

Föl kell ébrednünk az álomból

Mt 24,37–44

„Itt az óra, hogy fölébredjünk az álomból!” Advent szent hajnalaihoz, az új egyházi év kezdetéhez Szent Pál apostol adja nekünk a buzdító kezdőszót, az ébresztő kakasszót. Igen, valóban elérkezett az idő, itt az óra. Ahogy egykor Szent Péter apostol vagy radikális megtérésének pillanatában Szent Ágostont, úgy ma, itt és most bennünket is bűnbánatra hív az Úr irtalmas tekintete.

„Vessük hát le a sötétség tetteit, és öltük fel a világosság fegyvereit!” Persze, ezek a fegyverek már a béke eszközei: a kardból ekevas, a lándzsából sarló lesz Isten szeretetének izzó kohójánál, a szeretet lángoló tűzhelyénél. Már Izajás is felszólít: „Gyertek, járjunk az Úr világosságában!” Valaha ugyanis mindnyáján csak sötétben botorkáltunk, de most már az Úr világosságában élünk: Igéje valóban lámpás nekünk, életünk bizonytalan ösvényein a tolváblépéshez csak ő világít. Ezért halljuk meg Pál apostolnak egy másik kiáltását:

„Ébredj, ki alszol, támadj fel a halálból, és Krisztus rád ragyog!” (Ef 5,14) Csodálatos erővel bírnak ezek a megtérésre hívó felkiáltások a mai olvasmányban, illetve a szentleckében, de Pál apostol többi levelében is, mindenütt. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyunk a napi evangélium mindig aktuális figyelemztetéseit sem: „Virrasszatok hát!” És: „Legyetek tehát ti is készen!” Nagyon szép, ahogy Szent Pál kifejti, magyarázza: „Üdvösségünk ugyanis közelebb van, mint amikor hinni kezdünk.” Egy másik levelében pedig még arra is felhívja a figyelmünket, hogy soha ne vegyük hiába az Úr kegyelmét. Azt mondja ugyanis: „A kellő időben meghallgatlak, s az üdvösség napján segítlek rajtad. Most van itt a kellő idő! Most van itt az üdvösség napja!” (2Kor 6,2) Meg kell hát hallanunk, észre kell vennünk az Úr kegyelmi esztendejének eljöve-

tétét, mely még ma beteljesedhet életünkben, ha valóban örömhírt, üdvösséget viszünk a szegényeknek, szabadulást a foglyoknak és világozást a vakoknak.

Kedves papnövendékeink a győri szemináriumban gyakran szemfüles módon összegyűjtik, hogy melyik a leggyakrabban használt vesszőparipája, kulcsszava egyik-másik tanárunknak, előljáróinknak. Az én prédikációim és előadásaim szerintük legtöbbször ismétlődő szavai a *ma*, az *itt* és a *most*. Sokszor beszélnek nekik arról, mit is jelent ez a kegyelmi idő, a mai nap. Jó lenne, ha mi is mindannyian, ahogy Zakeus, Jézus csodálatos tekintetének tükrében észrevennénk az irtalmas Atya pillantását, aki bennünket is bűnbánatra, megtérésre hív, hisz még ma nálunk akar megállni. Akkor mi is meghallanánk, amikor őszinte elhatározásaink, jó feltételeink láttán hozzánk is ugyanúgy szól: ma üdvösség köszöntött erre a házra, vagy: még ma velem lesz a paradicsomban!

Végezetül álljon itt előttünk az adventi idő kezdetére Ürögi Ferenc verse, amely segíthet rádöbbenünk arra, hogy sohasem késő magunkba szállni, s minden újrjövet-várás a megújulás cselekedeteit, az újjászületés kegyelmét hozza el itt és most:

*Minden advent kegyelem: vétkem jóvá tehetem.
Minden advent vigalom: Isten Úr a viharon!
Minden advent érkezés: átölel egy drága kéz!
Minden advent alkalom: győzhetsz saját magadon!
Minden advent ítélet: így kellene – s így élek!
Minden advent remegés: Isten felé epedés!
Minden advent ima is: Uram, fogadj be ma is!
Minden advent szeretet: Betlehembe vezetett.
Köszönd meg hát a csodát: a világ karácsonyát!*

Bognár István

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (100.)

A görögkatolikus gyászliturgia azzal szokott zárulni, hogy a hívek eléneklik a „Boldog nyugalmat és örök emléket”. Ez a rövid, általában háromszor ismételt megemlékezés annak fényében érthető, amit a pap énekel előtte. A liturgikon ugyanis a Szent Liturgia végén a következő előírást tartalmazza: „Az áldozópap a halotti liturgia végén, az áldás után fennhangon mondja: »Adj, Urunk, tőlünk elköltözött szolgálódnak boldog nyugalmat, és készíts neki örök emléket!«”.

Boldog nyugalmat kér tehát a pap az elhunyt számára, amit aztán a nép megerősít. Ez a boldogság az, ami az örök életben valósul meg. Igaz, hogy köznapi gondolkodásunk szerint helynek fogjuk fel mind az üdvösség, mind a kárhozott állapotát (de még a köztes, időleges állapotot is: tisztítóházat vagy tisztítóhelyként emlegetve), de az ténylegesen állapot. Annak ellenére így van ez, hogy a nagy ekténia szövegében is ezt kéri a pap: az elhunyt „helyeztessék el lelke az élők sorában, a világosság helyén, ahol minden szentek és igazak megnyugosznak”. A hármas ekténiaiban pedig hasonlóan: „az Úristen helyezze el lelkét, hol az igazak megnyugosznak”. Még ezeknél is határozottabb az a kijelentés, ami a liturgia elbocsátó imádságában hangzik el: „tőlünk elköltözött szolgáló lelkét az igazak hajlékába helyezze el, Ábrahám kebelében nyugtassa meg s az igazak köze sorolja” az Úr. Nem tudunk tehát a liturgiában sem elszakadni attól a felfogástól, hogy a boldog nyugalom helye a „mennyország”. Nem szabad azonban furcsának tekinteni ezt, hiszen evangéliumi szövegre alapozódik. Ott ugyanis azt találjuk a dúsgazdag emberről és a szegény Lázárról szóló példabeszédben, hogy a pokolban szenvedő és az Ábrahám kebelébe jutott boldog személyek között „áthágatatlanszakadék tátony” (Lk 16,26), mintha csak valóban hely lenne a kárhozott, illetve

az üdvösség állapota. Akárhogy is van, „boldog nyugalmat” kérünk az elhunyt számára. Azt, amiről Szent Pál apostol ezt írja: „Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik őt szeretik” (1Kor 2,9).

Örök emléket is kérünk az elhunyt számára. Hogy mennyire fontos ez? Nem kétséges, hogy az imádságos megemlékezés nem is lenne határa. Mert milyen jó lenne, ha nem csupán a két-három generációval idősebb rokonainkra tudnánk emlékezni! Az élet korfája egyre inkább afelé halad, hogy a mai fiatalok már a dédszüleiket sem ismerik. Nem lehetnek róla, mert egyre inkább kitolódik a házasságkötés időpontja, s vele együtt a gyermekvállalás is. – Viszont éppen ezért lenne fontos az, hogy mégiscsak emlékezzünk a felmenőinkre. S még fontosabb lenne, hogy imádsággal emlékezzünk meg róluk. Mi ezt csak időlegesen tudjuk megtenni. Ámde az Egyház kötelességében, a „szentek közösségében” mégis megvalósulhat. Ezért nem értelmetlen, sőt, nagyon is fontos ez az ének mind a pap, mind a hívek részéről. Ne feledjük: minél komolyabban vesszük az elhunytakért való imádkozást, annál biztosabban számíthatunk arra, hogy a mi „boldog nyugalomunkért” és a mi „örök emlékünkhöz” is lesz majd, aki imádkozzon!

Ivancsó István

NOVEMBER 27., ADVENT 1. VASÁRNAPJA (Amina, Virgil, Virginia) – Iz 2,1–5 (Egybegyűjti az Úr a nemzeteket Isten országának örök békéjére.) – Róm 13,11–14 (Üdvösségünk közel van.) – Mt 24,37–44 (Virrasszatok, hogy készen álljatok!) – **Zsolozsma:** I. zsolthárthét – Énekrend: Ho 2 – ÉE 501, 413, Ho 2 – ÉE 4, Ho 133 – ÉE 503, Ho 6 – ÉE 10.

NOVEMBER 28., HÉTFŐ (Marchiai Szent Jakab, Stefánia) – Iz 4,2–6 – Mt 8,5–11.

NOVEMBER 29., KEDD (Ilma, Taksony, Filoména) – Iz 11,1–10 – Lk 10,21–24.

NOVEMBER 30., SZERDA – SZENT ANDRÁS APOSTOL ÜNNEPE (Andrea, Andor) – Róm 10,9–18 – Mt 4,18–22.

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Újjáteremtett idő

Amikor egy hegycsúcsra igyekezünk, és közben újra és újra szétnézünk, egyre nagyobb rálátást nyerünk az útra, amin haladunk. Hasonlóképpen, a liturgia évente ismétlődő időszakai lehetővé teszik, hogy újra és újra, egyre növekvő rálátással átéljük azt a reményiséget, ami felé egész életünk tart. Az adventtel új egyházi év kezdődik. Meghívás ez arra, hogy felfedezzük az ünnepek és a vasárnapok éves és heti ritmusát, és ezáltal mi is megújuljunk.

Ferenc pápa liturgikus levelének utolsó pontjaiban (DD 63-65) úgy fogalmaz, hogy Krisztus húsvétjával Isten újjáteremtette az időt. Az ő feltámadása óta ez a folyamatos alakulás ideje számunkra. Vasárnapról vasárnapra megajándékoz bennünket; megvilágosítja életünket, hogy halálának és feltámadásának misztériumában elmerülve növekedjen bennünk az a tudás, hogy „életünk nem véletlen és kaotikus események sorozata” (DD 64), hanem egy gondosan kitaposott ösvény, amin folyamatosan haladva „reménykedve várjuk az örök boldogságot és Üdvözítőnknek, Jézus Krisztusnak dicsőséges eljöttét”.

Az első adventi prefáció szavai szerint Krisztus első eljövele megnyitotta számunkra az örök üdvösségnek ezt az útját, és amikor majd „dicsőséges fényben újra eljön, látható valóságban nyerjük el, amit most ígérétében bízza várunk”.

Reménységünk alapja Jézus vágya arra a közösségre, amiről a mai olvasmány szerint Izajás próféta is jövendölt, és „ami nem teljesül mindaddig, amíg minden férfi és nő, minden törzsből, nyelvből, népből és nemzetből (Jel 5,9) nem eszik az Ő testéből és nem iszik az Ő véreből. Ezért ugyanez a vacsora jelenvalóvá lesz az Eucharisztia ünneplésében, amíg Ő újra el nem jön” (DD 4).

Az advent a megújulásra nekünk ajándékozott idő. Tudjuk, miben kellene növekednünk. Ha tehát „el akarunk jutni az örök életre, akkor most, míg van időnk, míg e testben élünk, és mindezeket még ebben a földi életben teljesíthetjük, siessünk és csak azt tegyük, ami örökre a javunkra válik” (Szent Benedek *Regulájának* Prológusa, 42-44.)

Gérecz Imre OSB

A HÉT SZENTJE

Szent Charles de Foucauld

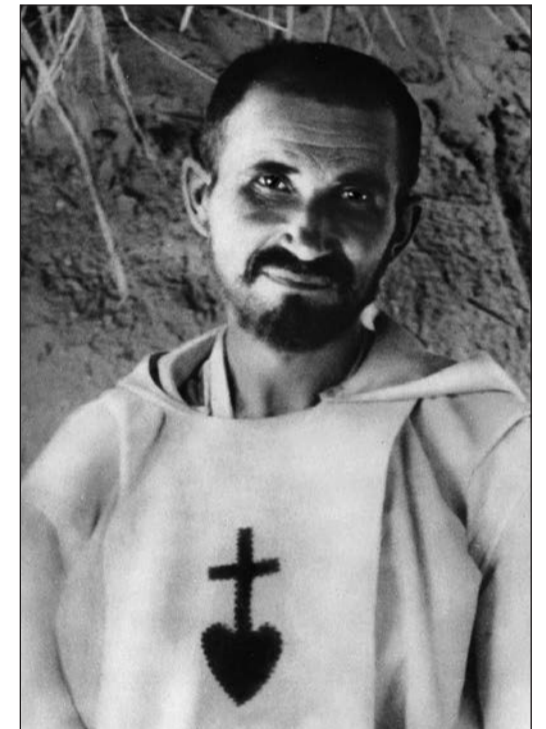
December 1.

Szüleit hatévesen elvesztette. Először Svájcban, majd egy párizsi jezsuita középiskolában tanult. Serdülőkorában hitetlenné vált. Rendetlen magaviselete miatt egy állami iskolában kellett érettségiznie. Katonai akadémián tanult tovább, és húszévesen tiszt lett. Hazájában, majd Algériában szolgált, de három évvel később elbocsátották, nagyrészt kicsapongó életvitele miatt. Később, miután érettebb, fegyelmezettebb lett, visszatérhetett a katonai pályára.

Nagy hatással volt rá Afrika és az iszlám. Szenvedélyesen érdeklődni kezdte, mi az, ami egy muszlim embert arra készítt, hogy naponta ötször letérdeljen és imádkozzon. 1882-ben elhatározta, hogy felfedezi Marokkót, Tunéziát és Algériát, ezért elhagyta a hadsereget, és Mardochei Abi Serur rabbival útnak indult Marokkóba, majd magát rabbinak kiadva a keresztények számára veszélyesebb vidékekre is eljutott. Feltérképezte az Atlasz-hegységet, amelynek jelentős része addig ismeretlen volt az európaiak előtt. 1884-ben kiadta *Felfedezőút Marokkóban* című könyvét, amellyel nagy elismerést szerzett, a francia földrajzi társaság aranymedáljával jutalmazta érte.

Mindjobban vonzotta a keresztény élet. 1886-ban megismerkedett Huvelin atyával – ez hozta életében a döntő fordulatot. „Amint hittem, hogy van Isten, azonnal megértettem, hogy nem tehetek mást, mint hogy egészen érte éljek” – írta megtéréséről. Felismerte, hogy Jézust követni, őt szenvedélyesen szeretni annyit, mint azt tenni, amit Jézus: a legelhagyottabbak közelében élni.

1890. január 16-án belépett egy szigorú trapista szerzetesközösségbe. Először a franciaországi Saint-Laurent-les-Bains-be, majd Szíriába, később Algériába helyezték. 1896-ban Rómába küldték teológiát tanulni. Miután 1897-ben ideiglenes fogadalmat lejárta, tanulmányait megszakítva Názáretbe utazott, ahol három éven át klarissza nővérek kolostorszolgájaként tevékenykedett. Miután 1901. június 9-én, Verviersben pappá szentelték, a Szaharába ment, s megpróbált barátja és testvére lenni a muszlim val-

lású sivatagi nomádoknak. Nem téríteni akart, hanem szeretni. Egész életével akarta kiáltani az evangéliumot – ahogyan maga fogalmazott. 1901 októberében püspöki engedéllyel az algériai Benni Abbasbe költözött remetének.

Francia-tuareg szótárt írt, és összeállított egy tuareg nyelvkönyvet is. Sok tuareg költeményt fordított franciára, és átültette a *Bibliát* berber nyelvre. Az I. világháború kitörése után Tamanrassetben, az Ahaggar-hegységben élt. Megalapította a Jézus Szíve-közösséget, amely a tuaregek evangelizációjára kötelezte el magát.

1916. december 1-jén egy muszlim szektához tartozó tuareg csapat, mivel francia ügynököknek vélte, meggyilkolta.

Életében nem talált követőre, és a Vatikán sem fogadta el az általa megálmodott szerzetesrendet. Tizenhét évvel később, 1933-ban azonban tisztelői El Abiodh Sidi Cheikhben közösséget alapítottak, amely 1968 óta – egyházi jóváhagyással – mint Jézus Kistestvérei közösség működik. 1939-ben Magdeleine Hutin megalapította a Jézus Kistestvérei rend női ágát. Foucauld atya tanúságtétele tíz vallási kongregáció és nyolc lelkiségi társaság életében gyökerezett meg.

Ferenc pápa 2022. május 15-én Rómában szentté avatta Charles de Foucauld-t. L. K.

A hét liturgiája

C év

DECEMBER 1., CSÜTÖRTÖK (Elza, Blanka, Natasa) – Iz 26,1–6 – Mt 7,21.24–27.

DECEMBER 2., PÉNTEK (Melinda, Auréla, Vivien) – Iz 29,17–24 – Mt 9,27–31.

DECEMBER 3., SZOMBAT – Xavéri Szent Ferenc áldozópap emléknappja (Olivia) – Iz 30,19–21.23–26 – Mt 9,35 – 10,1.6–8.

DECEMBER 4., ADVENT 2. VASÁRNAPJA (Damaszkuszi Szent János áldozópap és egyháztanító, Borbála, Barbara) – Iz 11,1–10 (Igazságot szolgáltat az alacsony sorsúaknak.) – Róm 15,4–9 (Üdvösségünk közel van!) – Mt 3,1–12 (Tartsatok bűnbánatot, elközelgett a mennyek országa!) – **Zsolozsma:** II. zsolthárthét – Énekrend: Ho 6 – ÉE 507, 413, Ho 6 – ÉE 8, Ho 13 – ÉE 503, Ho 11 – ÉE 17.

„Szeretném ellátni, ami a feladat. Meglátani a lehetőségeket, az emberek között lenni. Találkozni, megszólítani, és megmutatni, az Egyházhhoz tartozni jó, mert van egy örömhírünk, az evangélium, ami értelmet ad az életünknek” – fogalmazza meg az október 15-én szentelt Rónaszéki János papi hitvallását.

Az Úr velem van az utamon

Bemutatjuk az októberben pappá szentelt Rónaszéki Jánost

Rónaszéki János újmiséje (Avilai Szent Teréz-templom, Budapest)

Az Avilai Nagy Szent Teréz-templom plébániáján beszélgetünk a csupa mosoly fiatalemberrel. Első ízben ül felszentelt papként azon a kánapén, ahol éveken át beszélgetett lelkipásztorjával, Horváth Zoltán plébánossal készülőre arra a hivatásra, mely, korán, már gimnazistaként felébredt benne.

János atya huszonöt éves. Hívó nagycsalád hetedik, legkisebb gyereke. A Ward Mária Gimnáziumban érettségizett, utána megkezdte az esztergomi szemináriumot. Tanulmányai befejezését követően pedig idén októberben pappá szentelték. Hogyan ismerte fel Isten hívását, milyen erő segítette, hogy fiatalon döntést hozzon életéről, és mi erősíti meg, hogy jó úton jár – beszélgetésünkben próbáltuk megérteni útját.

A Rónaszéki család részben az Alföldről, részben Budapestről származik, de a legkisebb fiú már a fővárosban született. „Rendszeres templomba járó család voltunk, a szüleimtől egészséges hitet láttam. Hálás vagyok, hogy megkaptam az alapokat. A plébániai életében nem igen voltunk aktívak, mi gyerekek inkább a kortárs közösségek révén kapcsolódtunk az egyházi életbe, én főként a cserkészlet által.”

Gyerekkorára visszagondolva látja a nagycsalád előnyeit és hátrányait egyaránt. Látja annak értékét, hogy szülők hét gyereket vállaltak. Szép emléket őriz az ünnepekről, a balatoni nyaralásokról. Megtanulta az alkalmazkodást, a gyerekeknek két szobája volt, egy hármas lány és egy négyes fiú szoba.

Hetedik gyerekként sokat tudott meríteni az előtte járók életéből. „Engem már nagy gyakorlattal rendelkező szülők neveltek. A testvéreim által kitanultam az úton járhatatlanságot, ő döntéseiket, talán ezért tudtam én is korán meghozni az enyémet” – értékeli életüket. Őt testvére már családot alapított, János atya ajándékként éli meg a testvéreivel való jó kapcsolatot.

„Gazdagnak érzem magam, hogy ennyi házasságot látok, sokat tudok tőlük tanulni.”

A papság gondolata a gimnazista években fogalmazódott meg Rónaszéki Jánosban. Korán és látszólag egyenes út is vezetett a szenteléshez, de János atya így fogalmaz: „Nem volt könnyű ez az út, sok volt benne az elesés – és sok a felállás. Isten mindig erősebben hozott ki ezekből a küzdelmekből, végig velem volt az utamon.”

Kamaszkorban versenyszerűen focizott, a REAC-ban játszott, az a cél lebegett előtte, hogy NBI-es labdarúgó lesz. „Szerettem az egyesületben, a katolikus burkon kívüli világot ismerhettem meg, ami kinyitotta a látásmódomat, kitágította a világot.”

A hivatás megtalálását nem köti egy konkrét élményhez, az fokozatosan alakult ki benne az évek során. Vízválasztónak a térdserülését tartja. „14 évesen elszakadt a térdszalagom, amit hosszú felépülés követett. Onnantól vett más irányt a gondolkodásom. Az ágyban fekvő sokat imádkoztam, belső kapcsolat alakult ki Istennel, ami egyre mélyült, míg végül felmerült bennem, hogy Isten papnak hív. Elszakadtam a focitól, úgyhogy nem a Honvéd akadémiájá-

ra jelentkeztem, hanem a budapesti Ward Mária Gimnáziumba, ahol négy gyümölcöző évet töltöttem. Közben velem volt a papság gondolata. Zoltán atya lett a lelkipásztorom, hivatásistisztázó lelkipárokra vettem részt, jártam az Iránytű hivatásistisztázó műhelybe. Megváltam a magam küzdelmeit. A legnagyobb visszajelzés az volt számomra, a gondolat, hogy Isten a papságra hív, nem hagyott el engem. Ez mutatta, hogy a papság nemcsak az én elképzelésem, hanem valami több. Megérett bennem, hogy erre válaszolnom kell.” János egyre erősödő döntését titokban tartotta a család előtt, és szándékát csak közvetlenül az érettségi előtt tárta fel, amikor már beadta jelentkezését a szemináriumba. A szemináriumnak kiemelten hálas imaélete elmélyítéséért, az ott megismert társakért, a barátságokká fejlődött kapcsolatokról.

Szentelése óta Pesterzsébeten szolgál. Egy mozgalmas plébánia életének lett a részese, ahol minden korosztálynak megvan a maga közössége. János atya hittant tanít a katolikus és a KLIK iskolájában. Szolgál a szentségi életben, esket, temet, keresztel. Sokat van együtt a fiatalokkal, ebben nagy segítségére van cserkésztevének. A foci hobbi szinten maradt meg az életében: apáknak szervez focit a plébánián, időnként barátai is hívják játszani. De rengeteg a feladata. Tudja viszont azt is, hogy a

szolgáltatások könnyen elvihatják az embert a tevékenykedés felé. Ezért arra törekszik, hogy mindig visszatérjen az elcsendesedéshez az Oltárszentség jelenlétében, melynek hiányában az ember „könnyen túlpörög, kiég, s akkor az egész kiüresedik”. A fiatal pap azt is tudja, neki is szüksége van kikapcsolódásra, szabadidőre, és kiemelten arra, hogy „a szolgálat és a személyes emberi kapcsolatok közötti harmóniát megtalálva lehet ebben az állapotban boldognak lenni” – mondja. Azt vallja, „találkozni kell az emberekkel, s ezáltal megmutatni, hogy a pap nem superman, hanem csak egy ember, akit Isten meghív a szolgálatra. Ha mások megérik ezt a közvetlenséget, talán az Istenhez is jobban tudnak majd kapcsolódni.”

Jánost derűs, kiegyensúlyozott személyiség benyomását kelti. „Ennek őrzése, ápolása mindennapos kihívás, mert talán magunkkal megküzdeni a legnehezebb feladat. Ha az ember bevállalja ezt a küzdelmet, és tud maga és mások felé is irgalmas lenni, akkor rádöbben, ez az egész projekt, a papság, Isten akarat, nem pedig az enyém. Én próbálom a legjobb részemet belerakni, de mindez mégis Isten műve. Ha Isten a forrássom, s belőle töltekezem, akkor tudok adni a hívőknek. Ha ezt a kapcsolatot elveszítem, funkcionális leszek, aki elvégzi a feladatokat, de nem híd Isten és ember között. Ahhoz, hogy valaki hiddá válhasson, egyszerre kell kapcsolatban lennie Istennel és az emberekkel” – fogalmazza meg hitvallását.

Trauttwein Éva
Fotó: Topor Mária

Hívek és papok együttműködéséről

Országos lelkipásztori-teológiai napok Esztergomban

„Legyenek mindnyájan egy!” (Jn 17,21) evangéliumi motívóval rendezték meg a hagyományos Országos lelkipásztori-teológiai napokat november 17. és 19. között, ezúttal Esztergomban a Szent Adalbert Központban; az előadások, csoportbeszélgetések a hívek és papok együttműködéséről, ennek nehézségeiről és jó gyakorlatairól szólnak.

A rendezvény első napján lelkipásztori-teológiai napok esztergomi rendezvényének elején Fábry Kornél, az Országos Lelkipásztori Intézet (a találkozó szervező intézmény) igazgatója köszöntötte a megjelenteket – papokat, világiakat –, majd Török Csaba teológiai tanár alapozta meg a központi témát *Közösség, részvétel, küldetés – a szinodális folyamat Egyházunkban* című előadásával, rámutatva a papok és a világiak együttműködésének szükségességére. A közös munka és a közös úton való haladás morális szempontjairól Papp Miklós görögkatolikus párosuk beszél.

Másnap kisebb csoportokban zajlottak fórumbeszélgetések arról, hogy mit várnak (s mit nem várnak) a papok a hívektől, s a hívek a papoktól?

Ezek után Varga László kaposvári püspök tartott előadást arról, miként látja a világiak és a papok együttműködését és a főpásztor szemével.

A püspök hálát adott a világi és a paptestvérekért, akik nyitottak az együttműködésre az Egyházban. A kaposvári főpásztor leszögezte: törekedni kell az egységre, mert nélkülünk nincs esély az együttműködésre. Adósok vagyunk Jézus Krisztus végrendeletének – »Legyetek mindnyájan egyek!« – teljesítésével.

A püspök hozzátette: a go-

nosz szinte mindenre képes, szinte mindent tud, de egységet teremteni nem, hiszen ő a diabolos (a „szétdobáló”); hű önmagához.

Mi, hívők szellemi harcban élünk, küzdenünk kell az egységért. Nem adhatunk teret az itélkezésnek, a haragunknak, a címkézésre való hajlamunknak, mert a Sátán ezt kihasználja, s nem lesz együttműködés. A Szentlélekkel kell szoros kapcsolatban lennünk, ő teremti meg a békét, az egységet, nélküle pedig kiszolgáltatottjai leszünk a test cselekedeteinek (vö. Gal 5,20–22).

Varga László rámutatott, hogy az egység mellett fontos a megtérés is. „Az emberek a békességre és az igazságszóra szomjaznak, ezért meg kell térnünk újra és újra az aktivitás eretnességéből.

Azt kell láthatóvá tennünk, hogy a Mennyei ország már elkezdődött, ez a közös tanúságtétel az esszenciája a papok és a világiak együttműködésének.”

Jézus egész lényét alávettette az Atya „szeretetalmanak”, s nekünk is ezt kell tennünk. Meg kell térnünk a „keresztény, katolikus nagyképmisénkben, a klerikalizmusunkból” (s ez a hívekre is vonatkozik), hogy láthatóvá váljon Isten szeretetalma.

A közös munka során meg kell vizsgálnunk azt is, hogy milyen az istenképünk.

Isten számunkra távoli, irányítható, elnéző, büntető, esetleg hasznos? Rejtőzködőnk előle, vagy megbízunk benne?

Ha egy pap vagy egy vezető világi nem bízik meg Benne, magához ragadja az egyházközség irányítását, amely ezáltal „kontrollálhatóvá válik”, s nem lesz ott helye a Szentlélek meglepetéseinek.

Tisztázunk kell, hogy Istent kiszámíthatatlannak tartjuk-e, vagy szenvedélyesen szerető Atyának? Utóbbi esetben kiderül, hogy papok és világiak nem riválisok vagyunk, hanem testvérek, egyetlen Atya gyermekei.

A II. Vatikáni Zsinat az Egyházat Krisztus titokzatos testének mondja, Isten vándorló népének, kommuniónak. A közösség feje Krisztus, aki szolgálni jött, ekképpen az Egyház tagjai: Krisztust követő szolgálok.

A püspök utalt a Ferenc pápa által kezdeményezett szinodális folyamatra, amely félidejénél tart; e folyamat va-

tikáni kulcsembere, Grech bíboros nemrég Pannonhalmán azt mondta, a szinodalitás „orvosság a klerikalizmusra”, hiszen arról szól, hogy az Egyházban a legkisebbek hangja is számít, a pásztorok pedig ezeknek a hangoknak a felerősítői.

A kommunio jegyében pedig „a megtört emberben és a megtört otyában lévő Krisztus ugyanaz” – mondta a kaposvári főpásztor.

Varga László a világiak méltóságáról szólva rámutatott, hogy keresztiségénél fogva minden hívő részesedik a prófétai, a királyi s a papi méltóságban. A felszentelt papok esetében az a lényegi különbség, hogy ők a hívők megkentelődését szolgálják (szolgálati papság). Az együttműködés alapja pap és világi között: a keresztiség.

A pap részéről szélsőséges hozzáállás, ha úgy véli, a világiak csak akadályozzák a terveit, ő „úgyis jobban tudja”, ugyanígy az sem elfogadható, ha minden felelősséget a vilá-

giaknak ad át. Az együttműködést a bizalom, a személyesség, a hitelesség, a testvérieség, az egymásra utaltság erősíti. S a hitelesség vonzza az istenkereső embereket – hangsúlyozta Varga László.

A püspök, az idén zárult kaposvári egyházmegyei zsinat hívószavait (közösség, egység, vonzás) idézve, szemléletváltást sürgetett: az Egyház nem miseközpontú, hanem evangelizációközpontú.

Az Egyház szeretetközösség; a nem hívők pedig nem intézményt keresnek, hanem Istent. Ő vonzza őket általunk. Ahhoz, hogy ebben ne akadályozzuk, vissza kell térnünk az első szeretetünkhöz! „Teréz anyát egyszer megkérdezte egy újságíró, mi az, aminek meg kellene változnia az Egyházban? A szent válaszolt: nekem és önnek.”

A lelkipásztori-teológiai napok péntek délutáni programja Gulyás Zsolt karcagi plébános előadásával folytatódott.

Gulyás Zsolt még szeminaristaként ismerte meg Thomas Gordon pszichológus kommunikációs tréningjét, s maga is Gordon-instruktor lett. Tanfolyam keretében oktatja az emberi kapcsolatok minőségét javító módszert.

A karcagi plébános kiemelte, hogy a papok és világiak együttműködésében is fontos a minőségi emberi kapcsolat.

A plébános F. Várkonyi Zsuzsa *Tanulom magam* című könyve alapján kifejtette: a kapcsolataink nehézségein tovább tudunk lépni, van se-

gítség, lehetséges a minőségi változás. Igaz, másokat nem tudunk megváltoztatni, magunkat azonban igen, csak el kell dönteni, akarunk-e változni.

A kutatások szerint a boldogságunk elsősorban a kapcsolataink minőségétől függ. A magány és a másikkal való marakodás megbetegítő. A bensőséges, intim kapcsolat stabilizáló tesz. A személyi érettség és az együttműködés színvonalra egyenes arányban áll egymással – szögezte le az előadó.

Gulyás Zsolt a továbbiakban többek közt szituációs gyakorlatokkal, valamint mesevideó segítségével szemléltette a kommunikáció pszichológiai alapjait, szabályszerűségeit rendszerbe foglaló Eric Berne tranzakcióanalízisét (TA), amely a minden egészséges emberben meglévő, úgynevezett én-állapotok funkcióit és egymásra hatását tárja fel a személyiség egészében. Gulyás Zsolt ajánlotta a kommunikációs tréningeken való részvételt papoknak, világiaknak egyaránt.

Az Országos lelkipásztori-teológiai napok második napja szentmisével, s később szentségimádással zárult az esztergomi bazilikában.

A találkozó utolsó napján, november 19-én a világiak és a papok együttműködésének jó gyakorlatait részletezték, ezekről hamarosan ismertető anyagok kerülnek fel az Országos Lelkipásztori Intézet honlapjára.

Körössy László
Fotó: Tóth János

Megújítjuk őseink hitét

Püspöki szentmisével ünnepelték a fekedi templom megújulását

A Baranya megyei Fekede település 1765-ben épült, idén felújított római katolikus templomaért adtak hálát a hívek november 12-én. A Szentháromság-templomot, melynek belső terét újrafestették, Felföldi László pécsi megyéspüspök ünnepi szentmise keretében áldotta meg. A liturgián koncelebrált Kovács József püspöki titkár, Schraub Ádám vérméni plébános és Kammerer Sándor lelképásztor.

A községet német telepesek alapították az 1700-as években. A Vérménd közelében fekvő falu közepén kezdetben fatemplom állt, amelynek helyére 1765-ben emelték a ma is álló Szentháromság-templomot, amelyet a 19. század közepén kibővítettek, 1958 óta pedig műemléki védelem alatt áll. A külső felújítás 2013-ban történt meg, mostanra pedig a templomteret belső festés is elvégezték.

A Fekeden háromszáz évvel ezelőtt letelepült német családok látták a jelent, és hittek a jövőben – mondta az ünnepi szentmisén Felföldi László püspök. – Templomot építettek: a szeretet, a hit, a remény tanítóhelyét. A templom épülete ezt a belső üzenetet hordozta egykor és hordozza ma is. Napjainkban látjuk és tapasztaljuk: ahogyan kiürülnek a templomok, úgy ürülnek ki az otthonok, úgy üresednek ki a családok, és úgy válik reménytelenné a jövő. Márpedig a család és a jövő, otthonok és templomok elválaszthatatlanok egymástól.

Egy templom felújítása üzenetet hordoz a világ számára, amely mindent veszni hagy, és tehetetlenül nézi az otthonok ürességét, a családok lelketlenségét, a zavarodott gyermekek szenvedését. Ezt az üzenetet kiáltja hangosan: élni akarok!

„Most itt, Fekeden megújítjuk őseink hitét – fogalmazott szentbeszédében a főpásztor. – Összeadjuk, amink van, mint háromszáz évvel

ezelőtt. Amikor betérünk ebbe a templomba, megerősödhet a szívünk szeretetben, lélekben, az egységben. Ez a hely a mi hazánk, a mi otthonunk, a mi jövőnk. Fekede főutcáját végigjárva az evangélium egy mondata visszhangzott bennem: »Mester, milyen szép ez a templom.« (vö. Lk 21,5)»

Szentbeszéde zárásaként Szent Ágostont idézte a pécsi megyéspüspök, aki így írt Isten szépségéről: „Örök-új Szépség, későn, jaj későn kezdtelek szeretni! Bennem voltál, én meg künn! Künn kerestelek, s torz mivoltommal berohantam ékes teremtet világodba. Velem voltál, s én nem voltam veled. Teremtények szakítottak el messze tőled, amik nélkül egyedül álltam; azután fölhasant hívó szózatod; megtörted lelkem siket csendjét, kigyulladt bennem ragyogó világosságod, s elűzted rólam a vakoskodó homályt. Illatod kiáradt, beszívtam, s most utánad lelkendezek. Izleltelek, éhezlek, szomjazlak; megérintettél, s íme, áttűzesedtem a vágyakozástól békéd után!”

A liturgián jelen volt Ritter Imre, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának országgyűlési képviselője és Tillmann Péter, Fekede község polgármestere.

Forrás: Pécsi Egyházmegye
Fotó: Asztalos Lívia

KAPOSVÁRI EGYHÁZMEGYE

Önismereti tréning hitoktatóknak

A Kaposvári Egyházmegye hitoktatói számára önismereti hétvégét tartottak november 11–12-én a kaposvári püspökségen.

„A hitoktatói hivatás gyakorlásában a szakmai képzettség mellett a lelki egészség is rendkívül hangsúlyos, így ápolni kell azt, törődni kell vele” – hangsúlyozta Farkasné Magyar Anikó szakmai felelős. – Ha egy hitoktató „jól érzi magát a bőrében”, jól érzi magát abban az intézményben és azok között a gyermekek között, akik között tevékenykedik, akkor a munka sikeres lesz, kiegyensúlyozott és gyümölcsöző. Ebben szeretnénk segíteni a hitoktatóknak az önismereti tréninggel – fogalmazott a szakmai vezető, majd hozzátette: tavaly felmérték, milyen típusú továbbképzési alkalmakra lenne igény a hitoktatók körében. Sokan az önismereti tréning szervezését szorgalmazták, ezért az igényeknek megfelelően beállították az alkalmat a továbbképzési rendszerbe.

A tréninget Szigeti Mónika pszichológus vezette. „A hitoktatók a személyiségükkel dolgoznak munkájuk során, és ezzel tudják leginkább megfogni azokat a gyermekeket is, akikkel nehezebb a közös munka.

Ahhoz, hogy a személyiségünket jól tudjuk használni a pedagógiai munka során, nagyon erős, stabil önismeretre van szükség: erősségeink, gyengeségeink, sérüléseink ismeretére. Valamint megküzdési módokra, amelyek segítségével túl tudunk lépni az adott problémán. Ezért segíthet sokat, ha az önismeretünkkel foglalkozunk” – emelte ki Szigeti Mónika.

„Azt látom, hogy a csoportban részt vevők életében az önismeret témája nem újdonság.

Rengeteg mindenben gondolkodtak már, megoldottak nehéz helyzeteket, egyre jobban ismerik a saját motivációjukat, működési módjukat. Azonban még mindig vannak olyan területek, amelyekben egymásnak is tudnak segíteni, illetve az itt elsajátított módszerek segítségével tudnak tovább gondolkodni. Elindul egy önismereti folyamat, ami reményeink szerint tovább folytatódik akár könyvek segítségével, akár a házastársukkal való beszélgetések során” – fogalmazott a pszichológus, majd elmondta: a tréning „ismerkedős” játékokkal kezdődött, és már a játék legelején kiderültek olyan információk, amelyek által a jelenlévők kapcsolódni tudtak egymáshoz. A jó hangulatú beszélgetések során egy-egy nehezebb helyzettel kapcsolatban segítséget tudtak nyújtani egymásnak a hitoktatók. A tréning egyik fontos pontja, amikor a résztvevők a csoportban visszajelzéseket adnak egymás számára a másikkal rejlő értékeket, pozitív tulajdonságokat megfogalmazva. Ezekre a megfogalmazott értékekre – a bennük rejlő szerethető és értékes tulajdonságaikra – a hitoktatók a nehezebb időszakokban építeni tudnak majd.

Forrás és fotó: Kaposvári Egyházmegye

DEBRECEN-NYÍREGYHÁZI EGYHÁZMEGYE

Geszteréd ünnepe

Ünnepeltek a geszterédi és a bökönyi hívek a geszterédi Szent Anna-templomban november 13-án. Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök tizenegy fiatalnak szolgáltatta ki a bérálás szentségét, megáldotta a megújult templomot és a plébániaépületet, valamint köszöntötte a két egyházközség új képviselő-testületét, amelyek tagjai eskütétellel kezdték meg szolgálatukat közösségükben.

„Tiétek a jövő, olyan lesz az egyházközség, a település, ez az ország, a nemzet, amelyenné formáljátok. Reméljük, hogy vállaljátok azt a szeretetet, amit Krisztus rátok bíz, azokat a kötelezettségeket, amelyeket a közösség rátok bíz!” – mondta

Palánki Ferenc megyéspüspök szentbeszéde elején, és örömét fejezte ki azért is, hogy tizenegy fiatal „személyes pünkösdjét” is megünnepelheti a közösség.

A püspök az elhangzott evangélium (Lk 21,5–19) kapcsán rámutatott: A világtörténelem során sokan mondták, hogy nekem van igazam, de azt, hogy én vagyok az igazság, csak Jézus Krisztus mondta ki; ő, aki elvezet minket a teljes igazságra, nekünk ajándékozza Szentlelkét, hogy általa éljünk, végezzük a hétköznapi feladatainkat, teljesítsük küldetésünket, kötelezettségünket. Elküldi a Szentlelket, hogy bennünk lakjon.

Ő nem valamit akart adni nekünk, hanem Önmagát, azt a kegyelmet, amivel hasonlíthatunk hozzá, hogy olyanok legyünk, mint Ő, úgy szeressünk, ahogyan Ő szeretett, úgy élhessünk, ahogy Ő élt.”

„Nem könnyű ez! – tette hozzá Palánki Ferenc. – Napi kapcsolatot igényel, azt, hogy odafigyeljünk rá mindennap. A mai világ legnagyobb baja, hogy a rengeteg információval szétszórja az emberek figyelmét. A „szétszór” kifejezés görögül diabolos, ez pedig az ördögnek a neve. Szétszór bennünket és a figyelmünket, elszakítja emberi kapcsolatainkat, nem tudjuk értékelni az igazi értékeket, összerosódunk bennünk a fogalmak, nincs már egyenes út, hogy rátaláljunk az igazságra, Krisztusra.

Csak akkor van rá lehetőség, ha belőle merítünk nap mint nap, nem engedjük, hogy szétszórjanak bennünket, ha vigyázunk az emberi kapcsolatainkra a családon, a közösségeinken, a nemzetünkön belül.

A püspök a bérálás szentségéhez fordulva emlékeztetett: a 11 fiatal szíve a szentség által a Szentlélek templomává lesz. „Eddig is az volt a keresettség révén, de most valami új kezdődik, valami különleges” – mondta, felidézve saját bérálásának emlékét.

A szentmise végén Kerekes László plébános köszönő szavai hangzottak el. Az egyházközségben történt felújítási munkálatok nagyrészt a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye hozzájárulásából és állami támogatásból valósultak meg.

Törő András, a Szent Anna köznevelési intézmény vezetője, aki a felújítási munkálatokat is koordinálta, a képviselő-testület nevében ígéretet tett a főpásztornak és a plébánosnak, hogy munkájukkal, cselekedeteikkel hozzájárulnak a két egyházközség lelki életének fejlődéséhez, majd hálát adott Istennek a két épület felújításáért és az egyházmegye hathatós anyagi támogatásáért.

Forrás és fotó:

Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Új templom épül Szakolyban

November 13-án helyezték el a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei település új római katolikus templomának alapkövét, amelyet Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök áldott meg. Az építés költségeit a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye és a magyar kormány közösen biztosítja, a hívek nagylelkű adományaival kiegészítve. A templomot Kasuba János építész tervezte.

Bakó Sándor, az egyházközség plébánosa felidézte, hogy a korábbi, 1949-ben felszentelt templomhoz a tornyot évtizedekkel később, 1996-ban építették. Az építés idején fellelhető szegényes anyagfelhasználás, a nem megfelelő talaj miatt a torony megdőlt, illetve a templom is statikailag életveszélyes állapotba került. Gazdaságosan egyiket sem lehetett helyreállítani. Ezért döntöttek 2021-ben a bontás, valamint az új templom építése mellett.

Bacsikai Erzsébet, Szakoly polgármestere a templomépítés két fontos üzenetéről beszélt: „A Jóisten megbízik bennünk, és mi, szakolyiak elég erősek vagyunk ahhoz, hogy egyházi és világi közösségeinket életben tartsuk. Most van itt az ideje az építésnek, a kövek összerakásának.”

Simon Miklós országgyűlési képviselő beszédében kitért arra, hogy bár a helyiek nehéz szívvel vettek búcsút előző templomuktól, tudomásul vették, hogy a régi helyett újat kell építeni.

Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök beszédében emlékeztetett rá, hogy a régi templomépület statikailag életveszélyesnek nyilvánították, ezért döntöttek a bontás mellett. A főpásztor kiemelte: november 14-én volt hét éve, hogy átvette az egyházmegye vezetését, de szolgálata alatt – bár újultak meg épületek, és kápolna is épült – ez az első templom, amit mint püspök ő maga épített.

„Kérem a testvéreket, álljanak mellém, fogjunk össze!” – kérte az egyházközség híveit a főpásztor egy rövid evangélium-magyarazatot követően. Megköszönte az

önkormányzatnak, hogy elvégezték a bontási munkálatokat, majd Isten áldását kérte közös munkájukra.

A Szent István király-templom alapító okiratát Törő András püspöki irodaigazgató olvasta fel, amelyet az alapkövetételről szóló új dokumentummal, a Szakolyi Szemle legújabb számával és a napjainkban hivatalos fém fizetőeszközökkel együtt helyeztek el az időkapcsolóban az utókor számára.

Forrás és fotó: Kovács Ágnes/ Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

A Sant'Egidio közösség és a Fiatalok a békéért mozgalom megmozdulást szervezett november 13-án, vasárnap délután Budapesten, a Nyugati téren. Az akcióval tűzszünetet, tárgyalásokat és igazságos békét követeltek Ukrajna és a világ háborútól sújtott térségei számára. Ezután fáklyás felvonulás indult az Avilai Szent Teréz-templomhoz, ahol vallásközi imaórárt tartottak a békéért.

A magyarországi Sant'Egidio közösség a február 24-i orosz inváziót követően pár nappal szervezett már a mostanihoz hasonló utcai demonstrációt minden hívő és békeszerető embert megszólítva; akkor az Egyetem téren, hogy hirdessék, nem akarnak háborút, „sem itt, sem Ukrajnában, sem seholl a világban”. Az azóta eltelt nyolc és fél hónapban sajnósa érdemi előrelépés nem történt a béke irányában, ezért is szervezett a közösség ismét demonstrációt, amelyen arra a békefelhívásra is ráirányították a figyelmet, amelyet a világvallások vezetői, köztük Ferenc pápa megfogalmazott a Rómában októberben megtartott 36. világtalálkozójukon.

A vonattal érkező menekültek miatt a háborús segítségnyújtás ikonikus helyszínévé lett Nyugati téren először Varga Béla, a második világháború és a holokauszt 92 éves, zsidó származású túlélője szólott az egybegyűltekhez.

Igazságos békéért imádkoztak

Rámutatott, amióta 14 évesen a saját bőrén megtapasztalta mások gátlástalan hatalomvágyát, azóta is szünet nélkül dúl a háború, hol a világ egyik felén, hol a másikon. „Ártatlan emberek életét áldozzák fel a hatalomvágy molochi oltárán ma is. Akik életben maradtak kirabolva, megcsönkített családdal, nyomorúságos kis batyujukkal koldultak, koldulnak menedéket életben maradásukhoz a világnak éppen békének vélt részén. Ártatlan emberek ők valamennyien, legyen a színük barna vagy fehér. Ha rosszat hallottunk valaha róluk, ne fogadjuk el, gondoljunk a bibliai mondásra: „Ne ítéld, hogy ne ítéltessél!” – fogalmazott. „Sajnos sok kalászból nem lesz majd kenyér, de talán kegyelmet nyerhet a mi nemzedékünk, ha vigyázunk egymásra és bátran kiállunk a békés holnapért” – buzdította a fiatalabbakat és idősebbeket egyaránt.

A következő felszólaló Szöke Péter volt, a budapesti Sant'Egidio közösség vezetője. Kiállt amellett, hogy a béke „nem a széplelkek és a gyámoltalanok álmódóása”. Rávilágított, hogy a XX. században a békéért és a szabadságért „a legerősebbek küzdöttek, fegyvertelenül: Gandhi, Martin Luther King, Nelson Mandela, II. János Pál pápa, vagy az Európai Unió alapítói, akik hittek abban, hogy a

háborút meg lehet haladni Európá földjén”.

„Mi, európaiak, s benne magyarok eltékoztuk ezt a békét. Azt hittük, a háború csak másokat érint. Nem tettünk semmit a Közel-Kelet vagy Afrika békéjéért. Aztán elkezdtek jönni a menekültek: előbb távoli országokból. Elzárkóztunk előlük. De február végén az illúzió véget ért. Rájöttünk, hogy holnap velünk is megtörténhet” – hangsúlyozta Szöke Péter. A közösség vezetője kiemelte, a háború mindig egyéni vagy szűk csoportérdekeket szolgál, sohasem egy nép érdekeit. Egyedül a béke szolgálja minden népet és nemzetet.

„Nem semlegesek akarunk maradni. Nem akarunk egyenlő távolságot tartani az agresszortól és az áldozattól. Nem kimaradni akarunk valamiből, hanem odaállni. Felső-

rakozni az áldozatok és a béke ügye mellé. Legyünk hang, amely egyesül az áldozatok és a gyászolók sírásával, és kérjük, követeljük, hogy a diplomáciát és a párbeszédet helyezze vissza jogaiba” – fogalmazott beszédében a budapesti Sant'Egidio közösség vezetője. Ezt követően megfogalmazta a szervezők követeléseit: tiltsák be az emberi történelem legörültebb találmányát, a nukleáris fegyvereket; legyen tűzszünet és érdemi tárgyalás az igazságos béke érdekében. Ezután Vlad lépett a színpadra, aki Kijevből menekült hazánkba, Pécssettél, ott találkozott a Sant'Egidio közösséggel, akikkel együtt sokat segített a hozzá hasonlóan ide menekült honfitársainak. Megköszönte a magyarok által nyújtott segítséget, és elmondta, hogy nincsen nap, amikor ne gondolna a hazájára.

Ezt követően Olga Makar háromgyermekes édesanyja, az ukrán Sant'Egidio közösség egyik tagja tanúságtételét olvasták fel magyarul, amely eredetileg a római találkozó hangzotta el.

A következő megszólaló, Hartyáni Jaroslava korábbi ukrán nemzetiségi szószóló kiemelte, hogy az ukrán népharc azért, hogy fennmaradjon. „Nincs más választásunk, nem akartunk háborút” – tette hozzá. „Tudom, hogy a magyar békeszerető nép, kérem, hogy értsék meg az ukrán népharcát a fennmaradásáért” – tette hozzá a több mint negyven éve hazánkban élő közéleti személyiség.

A demonstráción Radnóti Miklós *Himnusz a békéért* című versét Hervei Borbála adta elő, végül felolvasták azt a békefelhívást, amelyet Ferenc pápa és a világvallások vezetői idén októberben, Rómában tettek közzé.

Ezt követően fáklyás felvonulás indult a terézvárosi Avilai Nagy Szent Teréz-plébániatemplomba. Az imaórárt Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspök vezette, imádsággal szolgált Fabiny Tamás evangélikus elnök-püspök, Haborij Damján atya, az Ukrán Görögkatolikus Egyház képviselője, valamint Radnóti Zoltán főrabbi.

A szertartás keretében Mohos Gábor püspök arról beszélt, hogy Isten szeretne min-

den embert megajándékozni a békével. Mi itt nem tudjuk átélni azt, amit a szenvedő emberek megtapasztalnak a háborúban, de ha a szolidaritásunknak jelét adjuk, meg tudunk valamit érezni belőle.

Mohos Gábor elismerte, hogy a béke útja nehéz, küzdelmes, ráadásul sokak számára a gyengeség jele, nem alternatíva, mégis arra biztatta a jelenlévőket, legyenek békeszerzők, hagyják, hogy a szívükben megszülessen a béke, és onnan tudjon továbbáramolni. A békét nekünk, embereknek kell Istennel együtt építeni, mindenkinek a maga helyén – figyelmeztetett.

A résztvevők imádkoztak a világ harminc országában lévő háborús és egyéb fegyveres konfliktusok mielőbbi lezárulásaért, az összecsapások áldozataiért. A Sant'Egidio közösség tagjai eközben gyertyát gyújtottak.

Radnóti Zoltán főrabbi elmondta, hogy az Ukrajnában zajló háború esetében háromféleképpen is keressük a testvérünket: az ukrán kisgyermek a testvérét, aki meghalt a háborúban; az orosz kisgyermek a bátyját, akit az agresszor hatalom elűzött a háborúba; és mi, európai népek keressük testvérünket, a másik nemzetet. „Adja Isten, hogy megtaláljuk a testvérünket, és vele a legszebb szót a világon, ami magyarul béke, héberül: shalom” – kérte a főrabbi. A békeimádság a jelen lévő vallási vezetők áldásával zárult.

Agonás Szonja
Fotó: Merényi Zita

Ez a család hitt a jövőben

Felföldi László pécsi püspök megáldotta a felújított Ermel-Vojnits-mauzóleumot Bonyhádon

Bonyhádon november 11-én átadták a 198 millió forintos kormánytámogatásból felújított Ermel-Vojnits-mauzóleumot és a mellette található Perczel-sírkertet. A sírbolt megszépült épületét Felföldi László pécsi megyéspüspök áldotta meg.

Az átadóünnepségen Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter beszédében hangsúlyozta: a mauzóleum felújításával múltunk egy fontos darabja méltó módon született újjá. A Perczel család története összefonódott Bonyháddal és az ország múltjával. A Perczelek az oszmánok elleni háborúk idején jöttek Magyarországra, hazájuknak választották ezt a földet. Második nemzedékük már magyarosan írta a nevét, magyar nemes volt, és magyarként tekintett a világra. A svábok kitelepítésekor a Perczel családot elűzték Bonyhádról. A minden évben március 15-én a településen megtartott Perczel-találkozóan azonban összegyűlnek a leszármazottak.

Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára, a térség országgyűlési képviselője elmondta, a sírkápolna és környezete teljes felújításon esett át. Az épület 234 négyzetméteres belső díszítő festést, 16 új ólomüveg ablakot és vörösréz tetőt kapott. Restauráltak a padozatot és a tölgyfából készült ajtókat is. A síremlék belső téren található örökmécs, az oltár és a homlokzat burkolatának felújítását az egykori Zsolnay gyár utódvállalata segítette.

Felföldi László, a Pécsi Egyházmegye püspöke a Perczel család érdemeit méltatva beszédében rámutatott, hogy egy nemzet, egy város, egy család, egy ember titka ugyanaz: a hit. Ez a síremlék arról a hitről beszél, amit mi is megélünk. Ez a család hitt a jelenben és a

jövőben. Szolgálták a népet, a nemzetet. A mi feladatunk, hogy megerősítsük küldetésünket, saját szolgálatunkat, hogy a múlt emlékében és hálaadásában a jövőt tudjuk építeni, szeretettel, szolgálattal és összefogással – mondta a főpásztor. Végül megáldotta és szenteltvízzel hintette meg a felújított mauzóleumot.

A bonyhádi Kálvária-dombon emelt, 2002 óta védelem alatt álló mauzóleumot 1905 és 1907 között Aigner Sándor tervei alapján Ermel-Vojnits Erzsébetnek, Perczel Etelka – Vörösmarty Mihály műzsája – és Vojnits Barnabás lányának építették neogótikus stílusban. A kápolna berendezésének legértékesebb darabja a Zsolnay-kerámiából készült oltár a Mária-szoborral.

A mauzóleum melletti sírkertben található Perczel Mór 1848-as honvédtábornok sírja, de a család tagja volt Perczel Dezső országgyűlési képviselő, belügyminiszter, egykori házelnök; Perczel Béla nyugalmazott főispán, a Hűség-gel a hazához mozgalom alapító tagja, valamint Perczel Bertalan katolikus kántor, Perczel Etelka leszármazottja is.

Forrás és fotó:
Pécsi Egyházmegye/MTI

A közös ima örömeivel

A Pázmány ITK oktatói és munkatársi közösségének zarándoklata Fatimában

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai és Bionikai Karának (PPKE ITK) munkatársai – a kar létrejöttének 25. évfordulójára készülve – november elején, Alessandro Caprioli egyetemi lelkes vezetőjével zarándoklaton vettek részt Fatimában, hogy megköszönjék az eddigi kegyelmeket és Mária oltalmát kérjék közösségükre. Beszámolójukat szerkesztve közöljük.

A 28 fős csoport Portóban, a gyönyörű Szentháromság-templomban szentmisével kezdte zarándoklatát, majd egy helyi idegenvezető segítségével megtekintették a város legfontosabb látnivalóit. A portugálok közel 90 százaléka ma is római katolikus, az Egyházhoz való kötődés európai viszonylatban magas. Másnap továbbutaztak Fatimába.

Mint ismeretes: Fatimában 1917-ben fél éven át, összesen hat alkalommal jelent meg a Szűzanya három pásztorgyermeknek. A gyerekek írni, olvasni nem tudtak, a Rózsafüzér Királynőjeként bemutatkozó Szent Szűz mégis általuk kért megtérést, imádságot, bűnbánatot és engesztelést, és három titkot bízott a gyerekekre. Fatima azóta a világ egyik legnagyobb Mária-kegyhelye lett, évente több millió zarándok fordul meg itt, és központi szerepet játszik a portugál katolicizmus életében.

A Mária-kegyhelyek közül Fatima több szempontból is különleges a magyarok számára is. A két kisebbik pásztorgyermek – Francisco és Jacinta Marto – boldoggá avatásának előkészítését egy magyar verbita szerzetes, az ötven éven át Fatimában élt Kondor Lajos atya vezette, aki életét a fatimai titkok megismertetésének szentelte; emellett egyik lelke volt a világon szétszóródott magyarság összefogásának is. Fatima másik jelentős magyar vonatkozása az itt található a Magyar Keresztút (Calvário Húngaro), valamint a kálvária végén épült Szent István-kápolna: a keresztút és a kápolna az emigrációban élő, Magyarországról elmenekült honfitársainak adományaiból épült, Kondor Lajos atya aktív közreműködésével.

A zarándoklat egyik csúcspontjaként Alessandro Caprioli atya magyar nyelvű szentmisét mutatott be a zarándokcsoport számára a Jelenések kápolnájánál, ahol a látnok gyermekek leírása alapján készült Mária-kegyszobor található. A PPKE ITK zarándokcsoportja egy koszorúval fejezte ki Kondor Lajos atya munkássága előtti tiszteletét és halálját a városká-

ban néhány éve felállított szobra előtt, a róla elnevezett téren.

Mindenszentek ünnepén az olajfákkal szegélyezett Calvário Húngarón jártak és elmélkedtek végig a keresztutat. Ezt követően szentmisén vettek részt a magyar szenteket ábrázoló üvegablakkal díszített Szent István-kápolnában. Aljustrel faluban, ahol a pásztorgyermek születtek és éltek, mintegy három kilométerre a jelenések helyszínétől, a gyerekek családjaik eredeti állapotban fennmaradt házaikat látva a zarándokokat megérintette a házak egyszerűsége.

Fatima főterén minden este fél 10-kor közös rózsafüzér-imádságot mondanak a zarándokok a Jelenések kápolnájánál, amelyet gyertyás körmenet követ. Ezeken az alkalmakon a PPKE ITK zarándokai is megtapasztalhatták a közös imádság magával ragadó erejét és örömeit. A zarándoklat Lisszabonban ért véget, ahonnan hálattal szívvel, feltöltődve tértek haza.

Szöveg és fotó: Pázmány Péter
Katolikus Egyetem Információs
Technológiai és Bionikai Kar

Hol találom az Urat ebben a helyzetben?

A nehézségek közötti növekedésről beszélgettek a Sapientián

(Folytatás az 1. oldalról)

Lássuk meg a nehézségekben a kitüntetést is, ne kiáltunk mindig ördögöt, fedezük fel, hogyan növekedhetünk, gazdagodhatunk a váltságos helyzetekben!

Somogyiné Petik Krisztina arról beszélt, hogy törekények vagyunk, de jó hír az, hogy az Uristen felruházott minket olyan képességekkel, amelyek segítségével meg tudunk küzdeni a nehézségekkel. Vannak biológiai és pszichológiai eszközeink ahhoz, hogy ne vesszünk el a nehéz élethelyzetekben.

Ilyenek például a tudattalan elhárító mechanizmusok, olyan pszichés védőbástyák, amelyek szinte automatikusan működnek bennünk nehéz helyzetekben. Elfajtság, tagadás, kivétel – sokszor működnek bennünk, főleg olyankor, amikor nehéz érzelmi élményekkel találkozunk. Fontosak, megvédnek bennünket a gyakran szinte elviselhetetlen élménytől. Mivel azonban tudattalanul működnek, akadályozhatják a probléma-kezelést, megnehezítik, hogy tudatosan kezdjünk valamit a nehézségekkel és önmagunkkal. Ha például valaki szorong egy helyzet miatt, előfordul, hogy elfojtja ezt a szorongást, nem éli meg olyan rettentően azt a helyzetet, amilyenek egyébként megélné. Ez pillanatnyilag enyhít az állapotán, viszont hosszú távon egy elfojtott érzélem, mely egyszerűen nem kezelhető, mert nem tudunk róla, másrészt ki-
törhet olyan pillanatban, ke-

zelhetetlenül, amikor nem is várjuk. Jobban járunk tehát, ha a másik típusú megküzdő eszközzel élünk: ez pedig az a folyamat, amelynek során tudatosan szembenézünk a nehéz helyzetekkel, és tudatosan próbáljuk őket megoldani.

Ezek azok a védő mechanizmusok – mutatott rá a tanácsadó pszichológus –, amelyek nemcsak az életben maradásunkat szolgálják, hanem lehetővé teszik azt, hogy a személyiségünk fejlődjön a küzdelem során és egy magasabb szintű működésre jusson. Ilyenkor szoktuk azt mondani, hogy megérte ez a szenvedés, nem cserélném el másra, mert nagyon sokat kaptam, jobb ember lettem általa.

Papp Miklós itt közbevettette, hogy eszünkbe juthat az emmauszi tanítványok története, az a momentum, amikor Krisztus felteszi a kérdést a tanítványoknak: Nem ezeken kellett keresztülmennie a Messiásnak, nem ezeket kellett elszenvnednie, megküzdnie, hogy bemehessen Atyja dicsőségébe? Amikor nekünk vannak nehézségeink, és talán elkezdődik „egy jó kis keresztút, egy jó kis küzdelem”, már akkor gondolkodnunk kellene az út végére, hogy nekünk most ezen át kell mennünk. Jó lenne, ha nem úgy állnánk hozzá, hogy ezt mérte ránk a Jőisten, hogyan fogjuk ezt kibírni, valahogy ki kell bírni, hanem azon gondolkodnánk, hogyan tudnánk mégis növekedni, spirituálisan gazdagabbá lenni, Istenhez még közelebb kerülni az adott helyzet által.

Kézdy Anikó emlékeztetett arra, hogy a pszichológia az elmúlt évtizedekben nagy figyelmet fordított arra a jelenségre, hogy miért van az, hogy egyes emberek súlyos nehézségeken mennek át, mégsem törnek össze, nem lesznek belőlük megkeseredett, kétségbeesett emberek, hanem éppen hogy az ellenkezője történik: a nehézségek ellenére is kivirágznak, másokat gazdagító módon tudnak szolgálni. Mítől van ez, mi kell ahhoz, hogy a nehézségektől növekedjünk? Erre sok elmélet született. A Sapientia oktatója felsorolta a leggyakrabban felbukkanókat. A reziliencia általános értelemben rugalmas ellenállási képesség. Az előadó kiemelte ezzel kapcsolatban, hogy sokféle elméletet fed le, de a szakmán belül még nincs egységes konszenzus arról, hogy tulajdonképpen mit is jelent.

A megküzdés elméleti kapcsán Kézdy Anikó visszatért a Somogyiné Petik Krisztinától hallottakra: a megküzdés tudatos odafordulás a nehézség felé, a nehézségekkel való megbirkózás, a problémák megoldása érdekében. Létezik a pszichológiai immunrendszer elmélete is (Oláh Attila magyar pszichológus dolgozta ki – a szerk.). Már maga a neve is erős adó: a biológiai immunrendszer mellett létezik a pszichológiai is, amely nehézségek idején életbe lép, és megvéd minket a káros hatásoktól.

A negyedik elmélet a szívósság elmélete, ami azt jelenti, hogy tudatosan felelősséget vállalunk a saját helyzetünkért a nehézségek idején is. A szívós emberek, ha jön egy nehéz élethelyzet, nem esnek kétségbe, hogy már megint milyen tragédia érte őket, hanem egyfajta játékosan megpróbálják felfedezni a helyzetben azt, mi az, ami gazdagító ebben, ami tanulási érként szolgálhat. Ez óriási erőfeszítést jelent. Fontos összetevő itt a kontroll kérdése

is: a szívóssággal jellemezhető személy azt éli meg, hogy bár nehéz helyzet állt elő, de a dolgok, a saját élet irányítása alapvetően mégis az ő kezében van. Ehhez megfelelő realitászérzék kell, hogy tudassa, mi az, ami ellen valóban tehet, és mi az, amit rá kell bízni a sorsra, Istenre. A szívósság harmadik összetevője pedig, hogy az ilyen emberek hajlandók beleállni a szorult helyzetekbe, nem tesznek úgy, mint ha nem is velük történt volna ez az egész, hanem azt mondják: nehéz lesz, de megcsinálom. Felvállalják az élethelyzetet, és megjelenik bennük a kíváncsiság, hol találják meg Istent ebben a helyzetben.

Papp Miklós leszögezte, hogy amióta Krisztus meghalt a kereszten, nincs olyan élethelyzet, ami ne lenne megváltva. Nemcsak mi vagyunk felruházva pszichológiai adományokkal, hogy meg tudjunk küzdeni a nehézségekkel, hanem maga a lélethelyzet, az élet van megváltva, azaz:

nincs kegyelem nélküli élethelyzet. Nincs ilyen sötétség, elhagyatottság, gyász, meg-alázottság. Nem szabad tehát félnünk ezektől az élethelyzetektől, merjünk belemenni, mert ezek is meg vannak váltva, ezekben is ott van a Jőisten, működik a kegyelme. Az a sötétség, amit Krisztus átért a kereszten – „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem” –, olyan sötétség, amit soha, egyikünk sem fog átérni, „mert legalább már ez a Krisztus ott van velünk”. Nagyon lényeges az is, hogy ha meg vagyunk váltva, ez azt jelenti, ezekben a megfeszített élethelyzetekben is tudunk szeretettel viselkedni. Feszít bennünket az igazságtalanság, a betegség, a teremtményi lét, de mégsem lógunk béna kacsaként a történelemben, hanem tudunk aktívan és intelligensen szeretni. A kereszt a szabadság fája: Krisztust a szögek odafeszítik a kereszthez, de mégis szabad abban, ahogyan viselkedik: „Atyám, bocsáss meg nekik...” Gondoskodik anyjáról. Még megfeszítve is szeretettel cselekszik, szeretetet ad. Innentől kezdve nekünk a keresztfa a szabadság fája, bárhogyan feszítenek is bennünket nehéz élethelyzetek, mi nem egyszerűen kibírjuk, hanem ott is tudunk szeretni. Ahol a pogányok már rég bedobták a törölközőt, depressziósok vagy öngyilkosok lettek, mi még ott is cselekedni, adni tudunk. Ez csodálatos dolog.

Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita

Keressük azokat, akiket senki nem vesz észre!

Áder János és Herczegh Anita kapták az idei Szent Márton-díjat

A Pannonhalmi Főapátság, a Herendi Porcelánmanufaktúra és a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok által alapított Szent Márton-díjat ezúttal Áder János köztársasági elnöknek és hitvesének, Herczegh Anita asszonynak, a Regőczy István Alapítvány a Koronavírus Árváiért alapítóinak ítelték oda. Az ünnepi díjátadásra a pannonhalmi Szent Márton-bazilikában november 18-án került sor.

Hortobágyi Cirill OSB pannonhalmi főpát köszöntőjében kiemelte: „Az idén 1625 éve hunyt el monostorunk védőszentje, mégis eleven az emléke, gondolkodásra, cselekvésre, alkotásra ösztönöz személyisége, élete és tettei.

Szükségünk van Márton szókimondására, bátorságára, tántoríthatatlan küzdelmére az emberért, a szeretetért, a tisztulásért, a tiszta megoldásokért” – mutatott rá a pannonhalmi főpát.

„Neki hagyta meg az Úr, akin senki sem könyörül!” – olvassuk életrajzában a köpenymegosztás története kapcsán. Márton felismerte azt, akit neki hagyott az Úr, pedig „nem volt sem szép, sem ékes, a külsejére nézve nem volt vonzó... utolsó az emberek között, akik elől (...) mások elfordították arcukat.” (Lz 53,2–3)

Mártonnak ezt az érzékét, lelkiületét kellene elsajátítanunk. Az ő lelkiületére van igazán szükségünk!” – hangsúlyozta köszöntőjében Hortobágyi Cirill.

„Olyan ember, aki megtapasztalta a kemény kétkézi munka szigorú világát, aki ismeri, mit jelentenek a saját erőből való boldogulás küzdel-

mei, aki jól ismeri a jogtudomány összetettségét, és aki a politikai élet útvesztőiben is mindig az egyenes utat követte” – olvashatjuk Áder János életrajzában Lezsák Sándor szavait, amelyekkel 2012. május 2-án a parlamenti szavazás napján a megválasztott új köztársasági elnököt mutatta. A 2012-ben megfogalmazott jellemzés vonásai 2022-ben, tíz év köztársasági elnöki szolgálat után mélyültek és igazolódtak az új szolgálatban, egyszerre mind egy újabb – Szent Márton-i – értékkel árnyalódta is – olvasható a laudációban.

Áder János bárhol élt vagy szolgált, szívén viselte szűkebb patriája: Csorna, illetőleg a Pannon régió sorsát. Elnöki szolgálata során – talán éppen ennek a vidéknek szépségeiből és értékeiből merítve – újra meg újra szót emel és aktívan cselekszik „Víz hűgünk” és a teremtett világ, valamint „a földön magukra hagyva és elfeledve élők”, szegény és árva testvéreink érdekében.

Áder János Szent Márton monostorába is rendszeresen visszatéró vendég és barát. 2012-ben egyik első útja Pannonhalmára vezetett a felújított bazilika újraszentelésére. 2015-ben ő nyitotta meg Pannónia hegyén

a Szent Márton születésének 1700. évfordulójára rendezett emlékvét. És visszatért ide mint nemzetközi tárgyalás színhelyére államfői minőségben, de visszatért a bencés diákokhoz is, hogy a teremtett világ megőrzésének fontosságára tanítsa őket.

Áder János felesége, Herczegh Anita asszony hitvesként és társként osztozott férjén, János családteremtő és közösséget szolgáló munkájában a csornai gazdálkodásban éppúgy, mint az államfői szolgálat megvalósításában. Anita asszony hamincöt éven keresztül folytatta bírói hivatását, s közben négy gyermeket nevelt. Anyai tudatossággal vállalt felelősséget számtalan fiatalért hazánkban

és a Kárpát-medencében: betegekért, állami gondoskodásban élőkért, nagycsaládosokért, árvákért és félárva-
kért, kiemelkedően tehetségesekért és nélkülözőkért.

A covidjárvány idején férjével együtt hallottak egy hétgyermekes édesanyáról, aki lélegeztetőgépre került, és akiért imalanc indult. Talán éppen az érintett asszony, Viktória története az, amely arra indította őt, hogy Jánossal együtt segítséget nyújtsanak a koronavírus miatt árván vagy félárván maradt gyerekeknek. A hétgyermekes szombathelyi édesanyja egyik fia Pannonhalmán tanul, Anita asszony pedig a fiú jelenlétében tett tanúságot ezen a helyen

2021. november 10-én alapítványuk indulásáról és küldetéséről. Ahogy a bencés gimnáziumban a Szent Márton-témahéten, úgy az egész országban az egyéni sorsokat komolyan vevő és megrendültséggel tisztelőben tartó személyiségével inspirál és buzdít a felelősségvállalásra.

Áder János elnök úr és hitvese, Herczegh Anita asszony 2021 áprilisában létrehozta a Regőczy István Alapítványt a Koronavírus Árváiért, amelynek küldetése az, hogy a több mint kilencszáz árván vagy félárván maradt gyermeket a felnőttkor eléréséig támogassa és segítse.

Végezetül a laudáció hangsúlyozza: Szent Márton életrajzában, a híressé vált köpenymegosztás kapcsán olvassuk: „Az Istennel eltelt férfiú megértette, hogy az Úr neki hagyta meg azt, akin senki sem könyörült.” Áder János és hitvese, Herczegh Anita megértette: az Úr nekik hagyta meg a tragikus világhírű árváit és félárva-
it, anyagi kilátástalanságba és jogi tanácsatlanságba került családjaikat. Mindezzel példát adnak közösségeinknek, hogy Szent Márton-i éber tekintettel keressük azokat, akiket senki nem vesz észre, akiket senki sem könyörül. Hívó tanúságtételükkel és sorsközösség-vállalásukkal rámutatnak arra is: végső soron mi magunk is könyörületre szoruló emberek vagyunk – Isten igralmának koldusai.

Forrás és fotó:
Pannonhalmi Főapátság

A szívünk mélyén munkálkodó Isten

Beszélgetés Szénásy Anna szociális testvérrel

(Folytatás az 1. oldalról)

Mindeközben rengeteg szeretet tapasztalatot van Istennel és az emberekkel való kapcsolatomban egyaránt. Kerestem, hogyan szólal meg ebben a „fogy az időm” életérzésben Isten igéje: „Örök szeretettel szeretlek téged” (Jer 31,3). Nyugtalanított, s egyszerűsített is a kérdés: hogyan van mindez együtt? Az *Exultet (Húsvéti örömeinek)* következő mondatában sűrűsödött ez össze: „frigyre lép isteni és emberi”. Olvastam erről az életről pszichológiai és lelki irodalmat, ami segítséget jelentett, de kevésnek bizonyult. Belső igény vezetett, hogy elinduljak, és keressem, vajon a veszteségeken túl milyen mélységei és távlatai nyílnak meg ennek az életről. Ebből az útkezdésből született meg ez a lelkigyakorlat, ami – mielőtt leírtam volna – szóban hangzott el szűkebb körben. A résztvevők bátorítására, biztatására formálódott később könyvvé. Segített annak a hite, reménye, tapasztalata is, amit Henri Nouwen mondott: ami a legszemélyesebb, az egyúttal a legegyszerűsebb. Személyes élményem is, hogy mások mély, belső tapasztalata mennyire meg tud szólítani.

– A könyvben leírt lelkigyakorlat speciális, hiszen a résztvevők nem vonulnak el a világtól, hanem a mindennapi elfoglaltságuk mellett mélyednek el magukban az Ön által megadott témák alapján. Ez nyilván nagy erőfeszítést és akaratot igényel tőlük, hiszen le kell győzniük a napi terheiket ahhoz, hogy végiggondolják, mi volt jó, illetve rossz egy-egy nap során.

– A mindennapok lelkigyakorlata már eléggé ismert műfaj Egyházunkban. Szükséges, hogy aki elindul ezen az úton, az az öt hétre tervezett lelkigyakorlat ideje alatt naponta egy vagy legalább fél órát el tudjon különíteni az imádságra. Ezenkívül fontos a napunkra való visszatekintés (examen) is, ami körülbelül tíz-tizenöt percet vesz igénybe. Nem valami szigorú vizsgálódásról van szó, hanem az Istennel való bensőséges együttlétről. Számomra ez többnyire azt jelenti, hogy egyszerűen megkérdem tőle: Mit akarsz ma megmutatni a napomból? És figyelek, hogy mi bukkán elő bennem. A mindennapokban végzett lelkigyakorlat nem kőbe vésett forma, hanem ajánlás. Sokak számára ez oldható meg könnyebben, ezért ezt a keretet ajánlja a könyv. Ha valaki el tud vonulni néhány napra egy lelkigyakorlat végzésére alkalmas, csendes helyre, akkor másféle struktúrát is követhet, egy napra több időt tervezve. De bárhol lelkigyakorlaton is, az imádsághoz mindenképpen segítséget kap a függelékben található leírásban.

– Milyen a könyv felépítése?

– Öt témája van: visszatekintés az élettörténetünkre, emberi alapok, útra kelés, a szűk kapu, új küldetés születése. Valamennyi elmélkedést egy olyan fejezet követ – kulcsmondatok, reflexiók szempontok –, amely abban segít, hogy közelítsen az ember az életéhez. Érintettségnek nevezem azt a területet, ahol bármilyen érzések mozdulnak bennünk. Ezután a témához kapcsolódóan szempontokat, szentírási részeket ajánlok az imához. Egyre mélyebbre megyünk: az elmélkedések fontolgató, gondolkodó olvasása után a lelkigyakorlatozó arra figyel, hogy mi az, ami megérinti, melyek azok a kulcsmondatok, amelyekkel személyesen viszonyba kerül, és ezzel belép az imába, az Istennel való kapcsolatba. Az is elképzelhető, hogy valaki kezdetben egy ideig csak olvasságja ezeket az elmélkedéseket. Lehetséges, hogy azok számára, akik hagyományos katolikus nevelést kaptak, meglepő, új perspektívák nyílnak meg az elmélkedéseken keresztül, és időre van szükségük ezek közel engedéséhez, befogadásához. És az is lehetséges, hogy aztán eljön az idő, amikor imádkozva, lelkigyakorlatként vágnak bejárni ezt az utat. Hiszem, hogy a Szentlélek munkáján múlik, kit hogyan hív meg akár az olvasásra, akár a lelkigyakorlat végzésére. Hálás vagyok Fecske Orsolya festőművész rendtársamnak, aki az egyes témákat imádságából született képekkel illusztrálta.

– Az imént idézett a *Húsvéti örömeinkből*: „Valóban áldott éj, mert ekkor lép frigyre isteni és emberi.” A megváltás folyamatos jelenlétét is érthetjük ezen, állandó kapcsolatot Isten és ember között? Isten mindig figyel ránk, de mi is bármikor kapcsolatba léphetünk a Teremtővel, ez csak rajtunk áll.

– Igen, folyamatos ez a kapcsolat. Az más kérdés, hogy mikor szólítjuk meg tudatosan Istent. De az imádság, a lelkünkben lakó Lélek sóhajtozása szüntelenül jelen van, történi bennünk (vö. Róm 8,26). Ahogyan egyre inkább ráébredünk erre, ez az, ami megváltoztatja az életünket. A könyv legvégén ugyancsak a *Húsvéti örömeinkből* idézem: Jézus Krisztus ennek a törekeny valóságunknak a mélyén lakik, és „szelíden árasztja ránk a megváltás fényét”. Az élet második felének hatalmas ajándéka lehet, hogy egyre inkább megértjük, mennyire szeretve vagyunk, és ez a szelíd fény belülről világít meg minket.

– Mi történik, ha ez a kapcsolat feszültségekkel terhelt, ha kevés bennünk a hit Istén jószágát, szeretetét illetően? Mit tegyünk, ha haragszunk rá, mert fájdalmas, nem várt események történnek velünk, veszteségek érnek bennünket? Hiszen az élet második felében ez elég gyakori.

– Már az óriási eredmény, ha valaki ki tudja fejteni Istent

„
A veszteségek egy idő után talán már nem keserőséget okoznak, hanem kapuk lesznek, amelyeken keresztül beléphetünk a kapcsolatba, a dolgok kézben tartásából a bizalom világába

nek a vele kapcsolatos haragját, elégedetlenségét, a gyötrelmes érzéseit.

– Mint Jób, amikor a szenvedései miatt már nagyon dühös a Mindenhatóra, és azt kérdezi tőle: talán örömet leled abban, hogy kínozol?

– Már az is a bizalom jele, ha ki merem mondani Istennek: haragszom rád, nem értelek. Ha neki fejezem ki a haragomat, akkor valami megnyílik bennem a kapcsolat felé. Ha a fájdalmas érzések bezárnak bennünket, és nem tudunk kapcsolatba lépni Istennel, akkor fontos lehet megkeresnünk, mi az a bizalmatlanságot tápláló emberi tapasztalat, amit Istentől vetítettünk rá. Idővel megtörténhet a felismerés: ahogyan Istent elképzeltük, az olyan, mint azok a számunkra fontos személyek, akik nem tudtak úgy szeretni bennünket, ahogyan annak idején szükségünk lett volna rá. Ezek szinte kivétel nélkül gyerekkori sebek. Fontos lehet ezekkel kapcsolatban megfelelő emberi segítséget kérni, és lassanként különválasztani: ezek a fájdalmas tapasztalatok léteznek, de nem Istentől származnak. Az Isten, akit Jézus Krisztus Atyaként kinyilatkoztatott nekünk, nem ilyen. Erről is írok a könyvben: Isten a szívünk tapasztalatában felismerhető, ezt valódi istentapasztalatnak neveztem.

– Kifejtené ezt bővebben?

– Lelki kísérői szolgálatom legnagyobb ajándéka, hogy megsejthezem Istent, aki a szívünk mélyén munkálkodik. Írok arról, hogy milyen is ő a szívünk tapasztalatában. Végzetlenül szelíd, gyöngéd, tapintatos, és mindez erőt hordoz. Mozgásba hozza a szabadságunkat úgy, hogy abban a kényszernek, az erőszaknak legelhárványabb rezdülése sincs. Türelemtelenség, szemrehányás, ítélet sincs benne. Isten tisztelettel közeledik, tisztelve a szabadságunkat, s ez vonz minket a szabadon adott válaszra. Érintése nyomán megjelenik bennünk a béke, az öröm, kinyílik a szabadság, az élet, elmozdulunk a beszűküléstől a tágasság fe-

lé, valami mély önazonosságot tapasztalunk, megérezzük, hogy kik is vagyunk valójában Isten szeretetében. Ő belülről ismer minket, és meglepő személyességgel tudja megtalálni az utat hozzánk. A szívünk tapasztalatában ugyanarra hív, mint az evangéliumban: hogy higgyünk és bízzunk benne. Az életünk második felében egyre inkább átjárhat és vezethet bennünket ez a hívás.

– A könyvben azt írja: „A bizonytalanságot átélő csecsemők a bizalmatlanság és reménytelenség érzéseivel folytatják útjukat.” Nyilván ugyanez vonatkozik a gyermekkori traumáinkra is. Egy fiatal hölgyismerősöm szörnyű dolgokat élt át a szülei miatt már magzatként is. Mindmáig képtelen feldolgozni ezeket a sebeket, senkiben nem bízik igazán, konfliktushelyzetben azonnal úgy érzi, hogy mindenki ellene van, és ez a bizalmatlanság természetesen Istent is kiterjed.

– Kísérői kapcsolataimban én is találkoztam ilyen, a kezdetektől eredő mélyseges fájdalommal és bizalmatlansággal. Ilyenkor fontos lehet megfelelő szakember segítségét kérni. A lelkigyakorlat keretein belül azt keressük, hogyan tud megnyílni az illető Isten tágasabb, mélyebb szeretetére, például az ígén keresztül. Csodálatos öszövszerű szakaszok szólnak Istent minden emberi elképzelést felülmúló anyai szeretetéről. Isten szeretete mélyebben él bennünk, mint a szüleink a szeretete. Én is ismerek olyan embereket – sokan vannak –, akiknek a sebeztsége a magzati korig nyúlik vissza. Az elhagyatottság sebei mélyseges fájdalommal járnak, és ez sokszor nem múlik el maradtalanul. De átjárhatja az a fény és az a nagyobb szeretet, amellyel Isten mondott legyen!-t az életünkre. Ez a fájdalom egyfajta karaktert és szenvedéstörténetet adhat az életnek, de ha megtanulunk bánni ezzel, és az Isten ránk kimondott *igenjére* figyelni, abból élni, az nagyon mélyen kapcsol hozzá bennünket, s életünk legnagyobb kincse le-

het, amiből egyedülálló gyümölcsök teremhetnek.

– Úgy fogalmaz a könyvben: ahhoz, hogy befogadjuk a békét mint Isten ajándékát, „szükséges, hogy alászálljunk saját szenvedésünkbe, sebeztségeinkbe, és ott találkozzunk a velünk együttérző Jézussal, aki feltárja az Atya velünk együttérző szeretetét”. Ez természetesen igaz, viszont még a hívókra is sokszor jellemző, hogy panaszkodnak, keseregnek, lelkileg nem azonosulnak ezzel a valósággal. Csak a kegyelem révén lehet kilépni ebből, vagy az akaratunk is szerepet játszik benne?

– Mindenképpen kegyelemre van szükség hozzá, de az együttműködésünk nélkülözhetetlen. Richard Rohr – akire a könyvben is gyakran hivatkozom – a következőket írja: Az élet második felébe nem automatikusan lépünk be az idő múlásával; szükséges hozzá a mi szabad döntésünk, a hozzájárulásunk. Csak így válhat az életünk második fele a veszteségek ellenére is virágzóvá, a jelenlétből fakadóvá. Leélhetjük az életünket úgy is, hogy folyton másokat hibáztatunk meg a körülményeinket. Ezzel azonban kimaradunk a saját életünkéből. Ha nem indulunk el befelé, akkor nem tud feltárulni az a világ, ami arra hivatott, hogy az Istennel megélt, mély szeretetkapcsolatot hordozza. Richard Rohr azt mondja: az élet első felének fő feladata az, hogy felépüljön az ember önazonossága, miközben bejárja az egyes életrészeknek megfelelő életfeladatok útját. Ez nélkülözhetetlen. Az élet második felében viszont arra vagyunk meghívva, hogy ez az önazonosság – amit ő tárolóedénynek is nevez – az új bört hordozza. Az új bört pedig nem más, mint a folyamatosan megújuló, élő kapcsolatok Istennel, amit a mindennapok élethelyzeteiben, realitásában élünk meg.

– Ha élő a kapcsolatunk Istennel, akkor nyilván az emberekkel is az.

– Természetesen, a kettő elválaszthatatlan egymástól. Bizonyára sokan ismerünk

olyan idős embereket, akikből sugárzik a jelenlét, akiknek egyszerűen jó a közelében lenni. Nekem is volt már részem ilyen találkozásokban, s ez reményt ad arra, hogy lehetséges így öregedni: a beszűkülő lehetőségek közepette is egyre jobban kinyílni a szeretetre, mindinkább élő kapcsolatba kerülni Istennel és a másik emberrel. Eközben persze ott vannak a veszteségek, ám ezek egy idő után talán már nem keserőséget okoznak, hanem kapuk lesznek, amelyeken keresztül beléphetünk a kapcsolatba, a dolgok kézben tartásából a bizalom világába. Mindez persze nem zárja ki az életünkben a fájdalmat.

– „Krisztus tartja az életünket, nem mi magunk” – írja a könyvben. Egyúttal arra is felhívja a figyelmet, hogy a saját gyengeségeink elfogadásával másokat is könnyebben befogadjunk. Ha megbocsátottuk magunknak, hogy tökéletlenek és esendők vagyunk, „akkor megbocsáthatjuk ezt mindenki másnak is”.

– Így van, és ez nagyon fontos. A könyv alcíme: *Az élet második fele: idő az együttérző szív kibontakozására*. Mi, keresztények arra törekszünk, hogy megéljük az együttérzést másokkal, és e téren többnyire nagyobb a gyakorlatunk, mint önmagunk elfogadásával kapcsolatban. Gyakran látom – és időnként magam is átélem –, hogy milyen kemények, ítélkezők, vádlóak tudunk lenni önmagunkkal. Pedig a mélyebb együttérzés mások iránt csak akkor tud kialakulni bennünk, ha ezt önmagunk felé is megéljük, ha nincs kettős mérce. És éppen az élet második fele lehet az az idő, amikor kifejlődhet ez a hozzáállásunk. Együttérzéssel tekinthetünk az életünk és személyünk azon területeire, amiket korábban elfogadhatatlannak ítéltünk, elutasítottunk, és legszívesebben megsemmisítettünk, meg nem történtté tettük volna. Ha Isten megtapasztalt tágasabb szeretetéből tudunk önmagunkra tekinteni, akkor eljön az idő, amikor együttérzéssel tudunk fordulni életünk ezen területei felé is. Talán azért is olyan nehéz eljutnunk erre a látásmódra, mert azt gondoljuk, hogy az önmagunk iránt megélt együttérzés nem más, mint önzés és önsajnálát. Pedig az együttérzés merőben más. Az önsajnálát bezár a saját szűk világunkba. Abban sértettség van. Ezzel szemben az együttérzés segít, hogy ráhangolódjunk a velünk együttérző Istennel való kapcsolatra. Nem bezár, hanem éppen ellenkezőleg: kinyílni a kapcsolatra. Erre is igazak Szent Pál szavai: „Ugyanaz az érzés legyen bennetek, amely Krisztus Jézusban volt” (Fil 2,5). Meghívásunk arra szól, hogy Isten együttérző szeretete jelen lehesen bennünk, és megmutatkozhasson rajtunk keresztül a világ, a környezetünk számára.

(A Lelkigyakorlat túl az ötvenen című könyv megvásárolható az Ujember könyvesboltjában és a ueboltunkban: bolt.ujember.hu.)

Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita

IMAÓRA

Kütvölgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltárszentség előtt. 22 órakor szentmise. Cím: 1125 Budapest, Gálgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regöczy István téri.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX. kerület, Üllői út 75-77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatalosokért, a másodikon a templom karitászcsoporthoz szándékára, a harmadikon az imaladába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V. kerület, Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirrasztást tartunk Magyarországon, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII. kerület, Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmise után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V. kerület, Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Görögkatolikus Szent Liturgia a libanoni Szent Charbel remete tiszteletére Budapesten, a gazdagréti Szent Annyalok-templomban (Budapest XI. kerület, Gazdagréti út 14.) december 22-én, csütörtökön, 18 órakor. A maronita remete közbenjárását kérve, ereklyés áldással a szertartást Kocsis Tamás dél-budai görögkatolikus szervezőelkész mutatója be. A szertartások 18 órakor kezdődnek, fél órával előtte közös áhitaton lehet részt venni a templomban, illetve a sekrestyében szándékok felírati. A szertartást a Mária Rádió élő adásban közvetíti.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (2016 Leányfalu, Mórász Zsigmond út 141.): december 14-én 18 órától 17-én 13 óráig karácsonyi lelkigyakorlatot fr. Kovács Cs. Albert taitai plébános atyával. 2023. január 12-én 18 órától 15-én 13 óráig fr. Dr. Gál Péter atya lelkigyakorlata: „A gyógyító és szabadító Jézus”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Bánatszelídítő. A halál közelségével és a gyász fájalmának terhével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinkben való továbbéléshez szeretnénk segítséget nyújtani sorstársainkkal. Találkozás a Pasaréti Közösségi Ház (Budapest II. kerület, Pasaréti út 102.) első emeleti termében kéthetente szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia (Budapest I. kerület, Aranyhal u. 1., a Batthyány téren, a templom mögött) alsó hittantermében pedig kéthetente szerda esténként 18 órától 19.30-ig. Időpontok: 2022. december 7. Az együttlétet – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin SA nővér vezeti.

Lectio Divina – A Szentírás imádságos olvasása címmel tartanak lelkigyakorlatot a magyarországi Kármelben (Sarluttal Kármelita Nővérek, Magyarországi, Kármelita kolostor 1.) november 24–26. között, csütörtöktől szombatig. A lelkigyakorlat vezetője Nyúl Viktor atya. Jelentkezés és további tudnivalók: <http://www.karmelita.hu>

„Élő Jézussal az úton” – Kemenes Gábor atyával lelkigyakorlat minden korosztály számára Gödöllőn, a Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Ház és Konferenciaközpontban (Gödöllő, Kapucinusok tere 3.) november 24–26. között, csütörtök vacsorától vasárnap ebédig. T.: 06/28-420-176, 06/30-999-6463, e-mail: info@matersalvatoris.hu

Várja Önt
Mindszenty József
élettörténete a
Mindszentyneumban!
www.mindszentyneum.hu

Máriaremetén, a Kisboldogasszony Bazilikában (Budapest II., Templomkert 1.) december 9–10-11-én, az esti 6 órakor kezdődő szentmiséken adventi lelkigyakorlatot tart dr. Fábray Kornél atya. Szeretettel hívnak mindenkit.

HITÉLETI CSOPORT KÁRPÁTALJAIKNAK

A Kárpátaljáról érkezett katolikus hívek számára hitéleti csoport alakul a budapest-pasaréti Páduai Szent Antal Plébánián (Budapest II. kerület, Pasaréti út 137. A hittantermet a templom jobb oldalán lévő porta felől lehet megközelíteni). A cél az, hogy a csoport segítsen az új életkörülmények között megtalálni az Egyházhöz tartozás erősebb szálait, és tagjai egymásnak is támaszt nyújthassanak jelenlegi életkörülményeik hittel való megélésében. A csoportot Lengyel Donát ferences atya vezeti, aki maga is majd egy évtizeden át volt a nagyszülősi ferences misszió tagja. Időpont: minden hónap 4. csütörtökén, 19.30 órától. A jelentkezéseket a pasapleb@gmail.com címen várják.

MEGHÍVÓ

Adventi rendezvényre várják az érdeklődőket az esztrogomi Keresztény Múzeum Gobelín-termébe (2500 Esztergom, Mindszenty tér 2.), november 27-én, vasárnap 16 órától „A Keresztény Múzeum képei ajándéktárgyakon” – Jaross Viktória kézműves ékszerének és kegytárgyainak bemutatója és vására lesz. „Várakozás” – Műalkotások ihlette elmélkedés. Előadó: Balogh Attila, az esztrogomi szeminárium rektora. A kávészünet után Reményi Orsolya csemballóművész koncertjére kerül sor. További információ: <https://www.kereszteny-muzeum.hu> T.: 06/33-413-880

Szülésuli III.: Szemünk fénye – hisztis, dacos, makrancos! címmel a kisgyermekkor életfeladatairól tart előadást Uzsalyiné dr. Pécsi Rita Budapesten, a Pasaréti Közösségi Ház Nagytermében (Budapest II. kerület, Pasaréti út 102.), december 1-jén, csütörtökön 19 órától. A belépés ingyenes, de a hasonló rendezvények létrejöttéhez adományokat szívesen fogadnak.

Boldog Charles de Foucauld (Károly testvér) halálának 106. évfordulójára emlékezünk a 2022. december 1-jén, csütörtökön, a 18 órakor kezdődő szentmisén. Előtte, 17 órától csendes szentségimádás lesz. Helyszín: Egyetemi (Kisboldogasszony-) templom (Budapest V. kerület, Egyetem tér / Papnövelde u.). Szeretettel hívunk és várunk! Jézus Kistestvérei és a Názáret Közösség tagjai. www.jezuskistestveri.hu, www.nazaret.hu

A zene szentsége és a Szent zenéje címmel tartanak előadást Budapesten, a Pasaréti Közösségi Ház Nagytermében (Budapest II. kerület, Pasaréti út 102.), december 5-én, hétfőn 19 órától. „A Szó szimfóniája – kultúra, ferencesesség, kerkérdések” című sorozat harmadik, adventi előadásában arról hallhatunk, hogy miképp érzékeltetheti a Szent jelenlétét a zene, és miképp segíthet bennünket Istennel való találkozásainkban. Előadó: fr. Szolva Gábor OFM. A belépés ingyenes. Bővebb információ és regisztrálási lehetőség: <https://pasaretikozossegihaz.hu/programok>

KONCERT

Fények Ünnepei – a magyarországi történelmi felekezetek kántorainak, kántorhallgatóinak, egyházenészeinek, zeneiskoláinak és kórusainak rendhagyó koncertje 2022. november 30-án 19 órakor az Uránia Nemzeti Filmszínházban. E rendhagyó eseményen – amely a nemzeti összetartozás erősítését és a fiatal tehetségek támogatását is szolgálja – a zsidó, a római katolikus, az evangélikus és a református énekesek, előadóművészek, kórusok, egyházi zeneiskolások közös pódiumon állva mutatják be – legtöbbször esetben közös gyökerekből fakadó – egyházenéjükkel: zsolnáikat, énekeiket. Fővédnök: Freund Tamás, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke. Fellépnek többek között: Szalóki Ági és a Weiner Leó Énekes Iskola tanulói. További információ és jegyvásárlás: www.kantorkoncert.hu

KONFERENCIA

A Keresztény-Zsidó Tanács többéves hagyományát követve konferenciát hirdet, ezúttal a Magyarországi Evangélikus Egyház szervezésében, **ÚJ IDŐPONTBAN: 2022. november 24-én, csütörtökön, 14 órai kezdettel** az Evangélikus Hittudományi Egyetemen (Budapest XIV., Rózsavölgyi köz 3.). Mottó: „Az igazság békét terem” (Iz/Ezs 32,17). Téma: A háború és a béke a Bibliában. A keresztény felekezetek, valamint a zsidóság tanítása a béke megteremtésének és megőrzésének módjáról, a nemzetek jogairól, illetve egymáshoz való igazságos és testvéri viszonyokról, a kiengesztelődésről. A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. A regisztrációs e-mail-cím: teologia@lutheran.hu Mindenkit szeretettel várunk!

KÖNYVBEMUTATÓ

Igazi szalézi volt Don Bosco? címmel könyvbemutatót tartanak Budapesten, a Don Bosco Közösségi Házban (Budapest III. kerület, Kiscelli utca 79.) november 24-én, csütörtökön, 18 órakor. Szalézi Szent Ferenc halálának 400. évfordulója alkalmából a Don Bosco Kiadó által idén megjelentetett Gianni Ghiglione: *Igazi szalézi volt Don Bosco?* című könyv címében feltett kérdést Ábrahám Béla szalézi atya, a Don Bosco Kiadó vezetője is körbejárja. Bővebb információ: <https://donboscokiado.hu>

A szorongástól a lelki békéig Elisabeth Lukas – Reinhardt Wurzel könyvének bemutatója lesz Budapesten a D18 Kávézóban (Budapest VI. kerület, Dessewffy u. 18.), november 25-én, pénteken 17 órától. A kötetet Frivaldszkyne Jung Csilla klinikai szakpszichológus, a Logoterápia Alapítvány kuratórium tagja mutatja be. A belépés ingyenes.

A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT, valamint ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.

Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartása:
Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig
Telefon: 1/203-8912; E-mail: urnairoda@szgp.hu

Plébániai iroda nyitvatartása:
Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig
Telefon: 1/203-8915; E-mail: iroda@szgp.hu

Templomunk miserendje:
Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00
Hétköznap: 7.00 és 17.00 Szombaton 7.00 és 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; Honlap: <https://szgp.hu>

ADÁSVÉTEL

KÖNYVEKET vásárolok, szentképeket elfogadok gyűjteményembe. T.: 06/20-341-9106

GYŰJTŐ VENNE bélyeggyűjteményt, képes levelezőlapot. T.: 06/1-322-8439, 06/20-522-5690

HANGLEMEZEKET, szépirodalmi könyveket vásárolok gyűjteményembe T.: 06/30-346-7378

ÁLLÁS

A SZENT LUJZA SZERETETOTTHON Budapesten szociális gondozó, ápoló munkatársat keres. Érdeklődni fényképes önéletrajzzal lehet a szentlujza0408@gmail.com e-mail-címen vagy a 06/1-466-5611-es telefonszámon.

ELTARTÁS

KERESZTÉNY HÁZASPÁR egy gyermekkel eltartási, életjáradéki szerződést kötne, kölcsönös bizalom esetén. T.: 06/20-344-5146, e-mail: saserika.1968@gmail.com, vagy „Bizalom” jelígre a Kiadóba.

GONDOZÁS

IDŐSGONDOZÁST, betegfelügyeletet válllok egészségügyi végzettséggel Kiskundorozsmán és Szegeden. T.: 06/20-553-7110 (Erika)

KÖNYV

BAJKÓ FERENC BUDAPEST HARANGJAI című könyve a budapestharangjai@gmail.com e-mail-címen 3990 Ft-ért megrendelhető.

RÉGISÉG

A VISNYEI GALÉRIA régiséget vásárol. Budapest VII. kerület, Dózsa György út 44. T.: 06/1-321-7000

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeg, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Bu-

dapest VI. kerület, Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő-szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

TÁRSKERESŐ

67 ÉVES, 158/65, fiatalos, aktív életvitelű, nyugdíjas hitoktatónó lelki-szellemi társát keresi komoly kapcsolat reményében. Érdeklődő levelét a Kiadóba várom „Közös öszünk” jelígre.

MÉLYEN HÍVÓ 40-es, katolikus nő megismerkedne mély hitű és lelkületű budapesti vagy környéki férfival házasság céljából. Fényképes bemutatkozásukat a szerkesztőségbe várom „Pünkösdirózsa” jelígre.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

IDŐS? Már nem bírja egyedül? Önzetlen, ellenszolgáltatás nélküli, ház körüli segítség férfi nyugdíjastól, Szombathelyen. T.: 06/30-298-2108

ÓLÓMŰVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

10 új könyvvel várjuk!

5000 Ft vásárlás fölött 15% engedményt adunk Kiadónk könyveiből,

10.000 Ft vásárlás fölött 20%-ot,

15.000 Ft fölött pedig 25% a kedvezmény!

Szeretet Könyvesbolt
Nyitva vagyunk: Hétfőtől szombatig 9–18^h
1053 Budapest, Kossuth L. u. 1. • Telefon: 06/1 266 61 61
e-mail: a@sztgellertkiado.hu • webáruház: www.sztgellertkiado.hu

Az igazság szelíd diadala

Beöltözés, avatás és admisszió Egerben

Krisztus Király vasárnapján, november 20-án az egri bazilikában Ternyák Csaba érsek mutatott be ünnepi szentmisét. A főpásztor lektori szolgálatra két, akolitusi szolgálatra egy papnövendéket avatott, valamint admisszió keretében négy papnövendéket fogadott a szent rendbe.

Amikor a szentmise elején felzúgott az orgona, a kórus és a hívek diadalmas éneke, „Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat”, öröm töltötte el a szívünket – mondta homíliája elején az egri érsek. – Jó nekünk Krisztushoz tartoznunk, jó nekünk, hogy Isten országának polgárai lehetünk. Ez a latin nyelvű mondat olvasható a római Szent Péter téren található obeliszken és számos egyházi épületen is: „Krisztus győz, Krisztus uralkodik, Krisztus parancsol.”

A királyoknak trónjuk van, nemzetek felett uralkodnak, alattvalóiknak parancsolnak. Feltehetnék a kérdést: Hol győz Krisztus, hol uralkodik, hol parancsol? Mit jelent Krisztus győzelme? Akit a mai evangélium szerint kínhálállal megölték, miközben a nép ott bámészkodott, mások megalázták, kigúnyolták, káro-

molták, a fizikai megsemmisítésen túl lelkileg is összetörték. Miféle győzelemről szól az ének? – kérdezte Ternyák Csaba.

Isten szereti a vesztes helyzeteket, mert azokban mutatkozik meg igazán hatalma és nagysága. Halálával Jézus magát a halált győzte le, keresztje győzelmi jelvény, töviskoszorúja valóságos korona lett. Oldalának átszúrt sebe pedig, amelyből vér és víz folyt ki, szentségi forrássá, igazi erőforrássá vált minden követője számára. Igazi győzelmé mégsem a halálban, hanem feltámadásában válik

nyilvánvalóvá, amikor a halálból mint győztes tért vissza.

Krisztus győzelme nem látványos bevonulás, hanem az igazság szelíd diadala a hazugság felett, az élet győzelme a halál felett, a szeretet győzelme a gyűlölet fölött.

Ez a győzelem örök életünk záloga – hívta fel a figyelmet a főpásztor.

A főpásztor az avatandókhoz szólva úgy fogalmazott:

Egy fokkal közelebb kerültök a papsághoz, és az évek múlásával, amelyeket a szemináriumban töltöttetek, egyre inkább Krisztus lett életetek középpontja, ideálja és ura. Az a barátság, amit megtapasztaltatok, amikor a meghívásban részesültetek, az évek során egyre jobban elmélyült bennetek. Megtanultatok bízni benne, aki kézen fogva vezet benneteket, és kialakítja rajtatok az ő vonásait, míg el nem juttok az érett férfikorra, és megértitek hivatások lényegét, hogy „Alter Christus”-szá, másikkal Krisztussá kell válnotok.

Csodálatos életre szóló kalandra hívtok meg, és ti erre bátor igennel válaszoltatok.

A főpásztor köszönetet mondott Buda Péter rektornak és a szemináriumi nevelőknek, tanároknak azért a kiemelkedő szolgálatért, amelyet a papnevelés területén végeznek

egész Egyházunk javára. „Isten áldja meg őket hűséges és áldozatos szolgálatukért. Szent János evangélista, egyházmegyénk védőszentje, könyörögj érettünk!” – zárta ünnepi beszédét Ternyák Csaba egri érsek.

A lektor sajátos feladata, hogy az Isten ígését a liturgikus összejeveleteken felolvassa. Harmadéves kispapként lektorra avatták az Egri Főegyházmegye szolgálatára Kozma Szilvesztert, valamint a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye szolgálatára Mokánszki Mátét.

Az akolitussá felavatása az oltár szolgálatára és az áldozópap, valamint a diakónus segítségére történik. Akolitussá avatták az Érseki Papnevelő Intézetből az Egri Főegyházmegye szolgálatára Muhari Mátét.

A főpásztor az ötödéves kispapokat – Gyarmati Valentint, Kubik Zsoltot, Novák Lajost és Szedmák Zoltánt – a szemináriumból befogadta a szent rendek jelöltjei közé (admisszió).

A szentmisén zenei szolgálatot végzett az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem gyakorló gimnáziumának kamarakórusa és az Egri Érseki Fiúkórus, valamint Kubik Tamás orgonaművész. Vezényelt Kovács Ádám és Schmiedmeiszter Szilvia.

Debnár Ádám

Forrás: Egri Főegyházmegye
Fotó: Juhász Nándor

(Folytatás az 1. oldalról)

Sok történelmi teherként nehezíti a zsidó és keresztény közösségek testvéri kapcsolatának ápolását, és ezekről nyíltan kell beszélnünk. A zsidóságra vonatkozó bántó és sértő kijelentések az Egyház képviselői – Aranszajú Szent Jánostól kezdve Lutheren keresztül a modern szerzőkig – sokszor leírtak olyan tarthatatlan és vállalhatatlan mondatokat, amelyek nagymértékben hozzájárultak az antiszemitizmus kialakulásához. Áttételesen ez hatott magyarországi történelmünkre is, hiszen a gyűlöletkeltés vagy például a zsidó nép kollektív felelősségre vonása Jézus haláláért áttételesen hozzájárult a Soá borzalmaihoz is, amely során sok ezer magyar zsidó honfitársunk vált jogfosztás, üldözöttség és tömeggyilkosság áldozatává. Ez soha többé nem ismétlődhet meg! Számomra fájdalmas, hogy a teológia milyen sokszor vált a politika szolgálatává. Most egy olyan könyvön dolgozom, amelyben egyebek mellett azt próbálom kimutatni, hogy az Egyházban vagy a művészetekben milyen sokszor azonosították iskarióti Júdást a zsidó néppel. Világossá kell tennünk, hogy az antiszemitizmus minden formája összeegyeztethetetlen a keresztény hittel, ezért elfogadhatatlan. Ennek a kimondása az alapja a keresztény és zsidó vallási közösségek testvéri, baráti együttélésének és együttműködésének, amire Ferenc pápa is utalt.

– Milyen szerepet tölt be a Keresztény-Zsidó Tanács ebben a párbeszédben?

– Minden olyan fórum, amely a két közösség párbeszédét és együttműködését szolgálja, fontos küldetést tölt be, így a Keresztény-Zsidó Tanács is. Ezzel a céllal működik a Keresztény Zsidó Társaság is, amelynek ügyvezető elnöke vagyok.

– A Keresztény-Zsidó Tanács konferenciájának fő témája a

A béke nem elvont fogalom

Beszélgetés Fabiny Tamás evangélikus püspökkel

béke. Milyen jelentősége van Ön szerint a békének a keresztény tanításban?

– A béke fontos és gazdag bibliai fogalom, mely túlmutat az háborúskodás hiányán: az ószövetségi *salom* a messiási békekorszakra vonatkozó próféciákban egy olyan állapotot jelöl, amelyben az ember békében él Istennel, önmagával, embertársaival és a teremtet világgal. Jézus ezt a békét ígérte a tanítványainak, és feltámadása után így köszöntötte őket: „Békesség néktek!” Ezt idézzük fel minden alkalommal az evangélikus úrvacsorai liturgia kezdetén. Mindebből az is következik, hogy a keresztény tanítás elutasítja a háborút és az erőszak minden formáját. A béke nem valamilyen elvont koncepció vagy politikai szlogen – a szocializmus idején sokan éltek vissza ezzel –, hanem nagyon konkrét dolog: az az állapot, amikor nincs legitimitása annak, hogy az egyik ember a másik embernek fizikai sérülést, szenvedést okozzon, vagy kioltsa az életét. A keresztény embernek radikálisan el kell utasítania a háborút minden formáját, s a béke megőrzését és helyreállítását kell szolgálnia. Jézus a *Hegyji beszédben* így fogalmaz: „Boldogok, akik békét teremtenek, mert ők Isten fiainak nevezetnek” (Mt 5,9).

– Milyen kapcsolatot lát az igazságosság és a béke között?

– Az igazságosság és a béke összekapcsolása kulcsfontosságú kérdés. Nem véletlen, hogy az Egyházak Világtanácsa „az igazságosság és béke zarándoklatára” hívja a világ keresztény egyházait és minden jóakarátú embert. A béke csak akkor valóságos és fenntartható, ha igazságosságon

alapul. A béke ugyanis nem válhat az igazságtalanság, a jogtiprás vagy az erőszak tétel igazolásának eszközévé. Ezért fontos, hogy amikor – akár az orosz-ukrán háborúval kapcsolatban, vagy más konfliktusok esetében – a béke mellett kötelezzük el magunkat, akkor ez az igazságos béke melletti elköteleződés kell hogy legyen. Mindez a krisztusi szeretet-parancsból következik: az igazságosság érvényesítése végül is a szeretet gyakorlását jelenti.

– Ön szerint mi lehet annak az oka, hogy egyes politikai vezetők a konfliktusok egyik lehetséges megoldásának a háborút tartják?

– A keresztény teológia szerint az erőszak mint megoldás választása az ember bünsős állapotából következik, azaz abból, hogy az ember nem él többé szeretet-kapcsolatban az Istennel. Gondoljunk Káin és Ábel történetére. Így tehát bár mélysegesen elítélem és fájjalom, de nem lépődöm meg azon, hogy ma is vannak emberek, döntési

helyzetben is, akik az erőszak, a háború útját választják. Hogy miért? Szerepet játszanak ebben bizonyos gazdasági érdekek, a fegyvergyártó vállalatok lobbierjeje vagy a birodalmi eszmék újraéledése. De a legfontosabb, hogy a háborúra és a békére vonatkozó döntéseket végül mindig konkrét személyek, egyes emberek hozzák meg, akik emberi életekről döntenek. Az ő személyes felelősségük tehát a háború elkerülése és a béke megteremtése. Az egyházaknak küldetése, hogy erre az Isten előtti felelősségre emlékeztessék a politikai élet szereplőit, a hatalom birtokosait. Minősítetlen érvényes ez abban az esetben, ha önmagukat kereszténynek nevező politikusokról van szó.

– Fél éve folyik a szomszédunkban egy pusztító háború. Önnek mi a meglátása ezzel kapcsolatban?

– A lehető legnagyobb aggodalommal követem az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni agresszióját. Elsősorban azért, mert mérhetetlen

emberi szenvedést okoz a háború. Civilek és katonák sérülnek meg, élnek át borzalmas testi és lelki szenvedést a front mindkét oldalán. És emberek gyilkolják egymást, ezrek halnak meg. Ez túrhetetlen, elfogadhatatlan, előlött nem lehet napirendre térni. Ezen túl mélyseges aggodalommal követem a városai és falvai egy részének katonai erővel történő elfoglalása, anektálása a nemzetközi jog elfogadhatatlan megsértése. Ez a második világháború után kialakult nemzetközi rend összeomlásával fenyeget, ami térségünk, Európa és az egész világ stabilitását veszélyeztet. Nem szeretném, ha gyermekeinknek, unokáinknak egy, a mostaninál elhettelebb, veszélyesebb és embertelenebb világban kellene élniük. Ennek megakadályozása érdekében a világ vezetőinek most kell cselekedniük. Mély aggodalommal kísérem figyelemmel az ukrainai háborús fejleményeket azért is, mert megdöbbentő fegyvereket hallunk az atomfegyver bevetésének lehetőségével kapcsolatban. Ellenzem mindenféle fegyver használatát, de az atomfegyver bevetése olyan vörös vonal, amit senki, soha, semmilyen formában nem léphet át, mert az az emberiség és a bolygó élővilágának a létét fenyegeti. Ilyenkor csak az ősi imádság szavai törnek fel az emberből: „Kyrie eleison! – Uram, irgalmazz!” Természetesen különösen is szívünkön viseljük a kárpátaljai magyar közösségek sorsát, és reménykedünk abban, hogy a háború mielőbbi befejezésével javulnak majd a szülőföldön való megmaradásuk feltételei. Egyházunk közössége is kiveszi a részét a kárpátaljai magyarok, valamint az Ukrajnából hazánkba menekültek

megsegítésében, etnikai és felekezeti hovatartozásra való tekintet nélkül.

– Mit tehetnek a zsidó és keresztény felekezetek annak érdekében, hogy a nézeteltérések megoldása ne a háború legyen?

– Először is nem áldhatják meg a fegyvereket. Megdöbbenéssel halljuk, hogy az Orosz Ortodox Egyház főpapja, Kirill moszkvai pátriárka „metafizikai” jelentőségűnek nevezte a háborút, a „jó” és a „rossz” küzdelmeként értelmezve. Ez összeegyeztethetetlen a keresztény tanítással: magam is csatlakoztam számos teológushoz, amikor aláírtam a keresztény hitigazságokkal való ilyen visszaélés elutasítását tartalmazó *Oxfordi szolidaritási nyilatkozatot*. Nekünk, keresztény és zsidó közösségeknek fel kell emelnünk a szavunkat az igazságos béke megteremtése érdekében, és prófétai felelősséggel kell emlékeztetnünk a hatalom birtokosait a felelősségükre, amelyet az emberi életek megóvása és a szenvedés megszüntetése terén hordoznak. Továbbá mindent meg kell tennünk a háború áldozatainak megsegítése, a szenvedés enyhítése érdekében.

– Mit tehet a keresztény ember a béke érdekében?

– A keresztény ember elsősorban a saját környezetében, a rábízott felelősségi körben tehet a békéért. A béke mindig az emberi kapcsolatban valósul meg. Ha személyes életünkben nem az erőszak útját, hanem a másik ember tiszteletét, méltóságának megőrzését választjuk, már tettünk a békéért. És nem feledkezhetünk meg az imádságról sem. Az ukrainai háború és a világban zajló más fegyveres konfliktusok befejezéséért és az igazságos békéért való imádságra hívom minden keresztény és zsidó testvéremet.

Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita

HÍREK KÉPEKBEN

• **Lilába borult november 17-én,** csütörtök este a szegei dóm és az egyetem rektori hivatalának épülete. A fényfestés a koraszülöttek világnapja alkalmából a Korábban Érkeztem Alapítvány által szervezett program része volt, mely az érintett családokat és az érdeklődőket szólította meg.

• **Gyermekkori élményeiket, traumáikat** feldolgozó novellákkal teszik érthetővé és átélhetővé a függő szülők mellett nevelkedő gyerekek mindennapi küzdelmeit a Magyar Máltai Szeretetszolgálat új könyvének szerzői a *Láthatatlan árvák* című kötetben. A kiadványt Budapesten, a Dumaszínházban mutatták be november 15-én.

• **Immár 15. alkalommal** készítette el Kruchió László a szülővárosában ezt a kiállítást, amely az adventre hangolja a látogatókat, előrehozza a várakozás örömeit, reményét, fényeit. Idén egy feldíszített tűzoltóautó köré építette a virágkompozíciókat. A kiállítás, amelyet Herczegh Anita nyitott meg, december 6-ig látogatható.

AZ AUDITÓRIUM HUNGARICUM ÉS A PÁRBESZÉD HÁZA BEMUTATJA

ÚJ TELEVÍZIÓS TALKSHOW ÉLŐBEN!
**SZENTEK-E
A MAGYAR SZENTEK?**

VENDÉGEINK

**SZENT ISTVÁN SZENT ERZSÉBET,
SZENT IMRE SZENT LÁSZLÓ**

SZEREPLŐK

**MÉRAI KATA, BAKSA ANDRÁS, JEGERCSEK CSABA, JENI GÁBOR,
NEMCSOK NÓRA, GRÉCZY BALÁZS, ROBIN LÁSZLÓ, KOKAI JÁNOS,
TARCSALI DORINA, GÁBOR MÓNKA**

ÍRÓ-RENDEZŐ: **MESKÓ ZSOLT**

PÁRBESZÉD HÁZA 2022. NOVEMBER 28., 29., 30.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ, JEGYVÁSÁRLÁS:
PARBESZEDHAZA.HU

Az Egyház megújulását, a katolikus tanítás, kultúra és erkölcs megismertetését, keresztény szellemiségű közéleti célok képviseletét küldetésül vállaló Martineum Felnőttképzési Akadémia november 12-én ünnepelte jubileumát. Székely János szombathelyi megyéspüspök hálát adott a harminc évért, és megáldotta az épületet.

Bensőséges ünnepségre gyűltek össze Szombathelyen a Martineum „barátai”: egykori és jelenlegi dolgozók, képzéseinek korábbi és mai résztvevői.

Az Egyház olyan lesz, amilyenné mi tesszük

Jubileumát ünnepelte a szombathelyi Martineum

Jelen volt Pallavicini Erzsébet, akinek testvére, Pallavicini Frigyes érgróf a Martineum megépülésének egyik legmeghatározóbb támogatója volt. Az augusztus 8-án elhunyt Frigyes érgróftól november 11-én temették. Maurer Péter, a Martineum igazgatója az alapító okiratból idézve fogalmazta meg az intézet küldetését: az Egyház megújulását segíteni, hozzájárulni a katolikus tanítás, kultúra és erkölcs szélesebb körben való megismertetéséhez, bekapcsolódni keresztény szellemiségű közéleti célok megvalósításába, képezni a keresztény értelmiséget. A Martineum mindezt

a hozzá kapcsolódókkal való együtt gondolkodásban, együtt imádkozásban próbálta tenni. „Mi vagyunk az Egyház. Az Egyház olyan lesz, amilyenné tesszük. Élő Egyházban nekünk élő taggá kell válnunk és dolgoznunk mások és magunk üdvösségéért” – hangsúlyozta Maurer Péter. Az intézményvezető köszönetet mondott a múltban és jelenben a magyar kormánytól és a Szombathelyi Egyházmegyétől kapott támogatásokért: a magyar kormánytól 2012-ben 15 millió, 2013-ban 8 millió, 2016-ban a Szombathelyi Egyházmegyén keresztül 65 millió forint

tek a funkciójul választott szakterületben, a felnőttképzésben – mondta Horváth József atya.

A Martineum a vallási élet újjászületését szolgálja; képzései ma is a szellemi tisztánlátást, az élet dolgaiban való eligazodást segítik – emelte ki az alapító igazgató.

Székely János püspök a hála és köszönet szavait fogalmazta meg a támogatóknak, a házat működtető munkatársaknak.

„Amikor Isten újrakezdet akar, kivisz embereket a pusztába, a szellemüket, gondolkodásukat formálja át. Ebből a mélységből származnak a megújulások” – fogalmazott a fő-

támogatásban részesültek, melyből az épület korszerűsítése valósult meg, és legutóbbi lépésként megépült az akadálymentességet biztosító lift épült meg. Horváth József alapító igazgató visszaemlékezésében felidézte a hőskort, azt az összefogást, aminek köszönhetően az egykori kolostorépületből korszerű, képzésekre alkalmas, szálláshellyel rendelkező intézmény lett. A Martineum külső és belső építkezés eredménye. Folyamat volt, ahogy alakult az épület, és folyamat, ahogy alapítói elmélyed-

pásztor, majd ó- és újszövetségi példákkal támasztotta alá állítását. Ma Európának van szüksége a gondolkodásmód átalakításra, ebben tud részt vállalni a Martineum. Alakítani a szívet, megtölteni a szellemet isteni gondolatokkal, ez mai hivatása – hangsúlyozta a szombathelyi megyéspüspök.

Végül Székely János püspök megáldotta a létrejöttének harmincadik évfordulóját ünneplő Martineum Felnőttképzési Akadémia épületét.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila